

სს „ვითიზი ბანკი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	4
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შესავალი.....	9
2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი საადრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	10
3. საადრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები.....	21
4. საადრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება.....	23
5. საადრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები.....	24
6. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები.....	29
7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ.....	29
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები.....	30
9. გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	32
10. ძირითადი საშუალებები	33
11. საინვესტიციო ქონება.....	34
12. გადასახადები	34
13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები	36
14. ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ.....	38
15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	38
16. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები.....	39
17. სხვა ნასესხები სახსრები	39
18. კაპიტალი.....	40
19. პირობითი ვალდებულებები	41
20. წმინდა საკომისიო შემოსავალი.....	42
21. სხვა შემოსავალი.....	42
22. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი.....	43
23. რისკის მართვა.....	43
24. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	57
25. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	63
26. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	66
27. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში	67
28. კაპიტალის ადეკვატურობა	68

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“
აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.

- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგვემოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული სამეურნეო სუბიექტისა და ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხორიშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

15 მარტი, 2018 წ.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	211,642	316,336
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	230,470	142,175
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	950,476	933,764
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	120,724	80,513
ძირითადი საშუალებები	10	34,650	35,434
საინვესტიციო ქონება	11	24,556	20,336
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	12	1,189	1,219
სხვა აქტივები	13	22,485	16,237
სულ აქტივები		1,596,192	1,546,014
ვალდებულებები			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	14	112,893	286,175
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	15	895,757	831,274
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	16	38,193	31,690
სხვა ნასესხები სახსრები	17	262,985	139,022
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		1,694	1,940
სხვა ვალდებულებები	13	19,503	21,726
სუბორდინირებული სესხი	26	37,362	37,759
სულ ვალდებულებები		1,368,387	1,349,586
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	18	209,008	191,293
მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი		3,104	3,160
უვადო სუბორდინირებული სესხი	18	13,481	12,900
არარეალიზებული შემოსულობა გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	9	568	1,550
გაუნაწილებელი მოგება		1,644	(12,475)
სულ კაპიტალი		227,805	196,428
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,596,192	1,546,014

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2018 წლის 15 მარტს:

(Handwritten signature)
 მამუკა მენთეშვილი
 ფინანსური დირექტორი

9-69 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		110,646	107,594
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		7,636	5,195
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		2,898	4,012
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		1,722	15
		122,902	116,816
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		(43,338)	(40,869)
მოთხოვნები ბანკების, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები		(13,889)	(8,903)
გამომწვეული ობლიგაციების საპროცენტო ხარჯები		(1,612)	(1,155)
სუბორდინირებული სესხი		(2,937)	(2,584)
		(61,776)	(53,511)
უარყოფითი საპროცენტი განაკვეთების მქონე აქტივებით გამოწვეული ხარჯი		(130)	(66)
გადახდები ანაზრის დაზღვევის სისტემისთვის		(100)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		60,896	63,239
გაუფასურების რეზერვის შემობრუნება/ (რეზერვი)	8	1,653	(660)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის შემდგომ		62,549	62,579
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	20	6,540	5,125
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
- გარიგებებიდან		16,132	7,687
- საკურსო სხვაობებიდან		(2,659)	(3,649)
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	9	1,394	66
წმინდა შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	11	2,430	2,975
სხვა შემოსავალი	21	6,568	7,767
არასაპროცენტო შემოსავალი		30,405	19,971
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	22	(37,734)	(36,751)
ცვეთა	10	(3,571)	(3,726)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	22	(15,706)	(14,360)
სხვა გაუფასურება და ანარიცხების შემობრუნება/(დარიცხვა)		435	(560)
არასაპროცენტო ხარჯი		(56,576)	(55,397)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		36,378	27,153
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	12	(4,009)	291
წლის მოგება		32,369	27,444

9-69 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
წლის მოგება		32,369	27,444
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც ხდება</i>			
გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული შემოსულობა	9	412	2,223
რეალიზებული შემოსულობა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში რეკლასიფიცირებული გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	9	(1,394)	(66)
წმინდა სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც ხდება		(982)	2,157
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება</i>			
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	12	-	457
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება:		-	457
წლის სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი, წმინდა		(982)	2,614
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		31,387	30,058

9-69 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი	გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული შემოსულობა/ (ზარალი)			უვადო სუბორდინირებული სესხი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
			შემოსულობა/ (ზარალი)	არარეალიზებული	უვადო სუბორდინირებული სესხი			
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	191,293	2,758	(607)	-	(31,932)	161,512		
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	457	2,157	-	27,444	30,058		
უვადო სუბორდინირებული სესხის აღება	-	-	-	13,089	-	13,089		
უვადო სუბორდინირებულ სესხზე ვალუტის კონვერტაცია	-	-	-	(189)	189	-		
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	-	(8,231)	(8,231)		
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	-	(55)	-	-	55	-		
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	191,293	3,160	1,550	12,900	(12,475)	196,428		
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	(982)	-	32,369	31,387		
უვადო სუბორდინირებულ სესხზე გადახდილი თანხები	18	-	-	-	(10)	(10)		
უვადო სუბორდინირებულ სესხზე ვალუტის კონვერტაცია	-	-	-	581	(581)	-		
სააქციო კაპიტალის გამოშვება	18	17,715	-	-	-	17,715		
გამოცხადებული დივიდენდები	18	-	-	-	(17,715)	(17,715)		
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	-	(56)	-	-	56	-		
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	209,008	3,104	568	13,481	1,644	227,805		

9-69 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		124,689	112,558
გადახდილი პროცენტი		(59,267)	(53,045)
მიღებული საკომისიო		17,972	15,042
გადახდილი საკომისიო		(9,789)	(9,023)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან წმინდა რეალიზებული შემოსულობა		14,740	6,361
სხვა მიღებული შემოსავალი		5,962	7,339
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(38,309)	(35,008)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(18,526)	(12,856)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		37,472	31,368
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		(88,021)	(55,471)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(31,900)	(131,420)
სხვა აქტივები		(835)	(3,199)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		(166,749)	41,917
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		73,988	138,267
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები		6,066	25,729
სხვა ვალდებულებები		(1,930)	4,146
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		(171,909)	51,337
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,443)	-
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(175,352)	51,337
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(196,952)	(75,153)
შემოდინება გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან და გამოსყიდვიდან		155,496	54,754
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(5,348)	(9,767)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		26	7
შემოდინება საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		4,833	11,795
საინვესტიციო ქონების შესყიდვა		(2,072)	(2,179)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(44,017)	(20,543)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	18	17,715	-
სხვა ნასესხები სახსრებიდან ზრდა		1,615,546	280,457
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(1,501,531)	(271,087)
გადახდილი დივიდენდები	18	(17,246)	(8,013)
უვადო სუბორდინირებული სესხიდან მიღებული შემოსავალი / (უვადო სუბორდინირებულ სესხზე გადახდილი პროცენტი)	18	(10)	13,089
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		114,474	14,446
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		201	3,320
წმინდა ცვლილება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(104,694)	48,560
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	6	316,336	267,776
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	6	211,642	316,336

9-69 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. შესავალი

სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“ (შემდგომში „ბანკი“) 1995 წლის 7 აპრილს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა სააქციო საზოგადოებად „გაერთიანებული ქართული ბანკის“ სახელით. 2006 წლის 7 დეკემბერს ბანკმა შეიცვალა სახელი და ეწოდა „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“. ბანკი საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „სებ“) მიერ 1995 წლის 19 მაისს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიით.

ბანკი იღებს ანაზრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის კორპორატიულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს 20 ფილიალი (10 მათგანი თბილისში) და 18 სერვისცენტრი. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა 20 ფილიალი (10 მათგანი თბილისში) და 16 სერვისცენტრი.

ბანკის იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, ჭანტურიას ქ. 14.

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიმოქცევაში გამოშვებული აქციების 1%-ზე მეტს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

<i>აქციონერი</i>	<i>2017</i> <i>%</i>	<i>2016</i> <i>%</i>
ღსს „ბანკი ვეტბე“	97.38	97.14
შპს „ლაკარპა ენტერპრაიზისი“	1.47	1.61
სხვა	1.14	1.25
სულ	100.0	100.0

ღსს „ბანკი ვეტბე“, (შემდგომში „მშობელი ბანკი“) არის ბანკის პირდაპირი მშობელი კომპანია. ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელ მხარე არის რუსეთის ფედერაციის მთავრობა, რომელიც მოქმედებს „ქონების ფედერალური სააგენტოს“ მეშვეობით და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობს მშობელი ბანკის გამოშვებული და მიმოქცევაში მყოფი აქციების 60.93%-ს (2016 წ.: 60.93%).

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოს წევრები არ ფლობდნენ ბანკის აქციებს.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 1,209-ს (2016 წ.: 1,160).

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიასა“ და მისი შვილობილი კომპანიისთვის (შემდგომში ერთად მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“).

ბანკი არის ჯგუფის მშობელი კომპანია (შემდგომში „ჯგუფი“). ჯგუფი შედგება ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებული შემდეგი სამეურნეო ერთეულისგან:

<i>სახელწოდება</i>	<i>ჯგუფის მფლობელობაში არსებული წილი</i>				<i>საქმიანობა</i>
	<i>რეგისტრაციის ქვეყანა</i>	<i>წილი</i>		<i>რეგისტრაციის თარიღი</i>	
		<i>2017</i>	<i>2016</i>		
შპს „ქართული საფონდო კომპანია“	საქართველო	100%	100%	1999 წლის 24 ივნისი	ფინანსური მომსახურება (უმოქმედო)

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა****მომზადების საფუძველი**

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, გარდა მიწისა და შენობა-ნაგებობების, საინვესტიციო ქონების, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების და მოგებაში ან ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც ასახულია სამართლიანი ღირებულებით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული. სამუშაო ვალუტად გამოყენებულია ლარი, რადგან ჯგუფის ფინანსური ოპერაციების უმეტესობა გამოხატულია აღნიშნულ ვალუტაში. ოპერაციები სხვა ვალუტაში აღრიცხულია, როგორც უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ.

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები არის ის სამეურნეო სუბიექტები, რომელთა საწესდებო კაპიტალის ნახევარზე მეტ წილს ბანკი ფლობს ხმის უფლებით, ან მას აქვს უფლება განახორციელოს ამ ორგანიზაციების საქმიანობაზე კონტროლი. შვილობილი კომპანიების ანგარიშები ბანკის ანგარიშგებაში კონსოლიდირებულია იმ დღიდან, როდესაც კონტროლი ბანკის ხელში გადავიდა და მათი კონსოლიდაცია წყდება იმ დღიდან, როდესაც ბანკი მათზე კონტროლის უფლებას დაკარგავს. შიდაჯგუფური გარიგებები, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ამ გარიგებებიდან, ასევე ზარალი ამ გარიგებებიდან, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას, კონსოლიდირებული ანგარიშგების შედგენის მიზნით სრულად გაქვითულია. საჭიროების შემთხვევაში შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება მშობელი კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ფინანსური აქტივები*პირველადი აღიარება*

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე მფლობელობაში არსებულ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად. ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები მხოლოდ იმ ინვესტიციების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში. ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)***სესხები და მისაღები ანგარიშები*

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღრიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, იმ შემთხვევაში თუ სესხების და მისაღები ანგარიშების აღიარება შეწყდება, გაუფასურდება ან ამორტიზდება.

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებსაც ჯგუფი გასაყიდად ფლობს ან არ არის გათვალისწინებული რომელიმე სხვა კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების დრომდე, როდესაც კუმულაციური მოგება-ზარალი, რომელიც მანამდე სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იყო ასახული, რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუმცა, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოანგარიშებული საპროცენტო შემოსავლების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

თუ ჯგუფს აქვს სურვილი და შესაძლებლობა, ფლობდეს გასაყიდად გამიზნულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს მათი დაფარვის ვადამდე, ისინი შეიძლება იყოს რეკლასიფიცირებული, როგორც დაფარვის ვადამდე მფლობელობაში არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. ამ შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღის მდგომარეობით გახდება ამ ქაღალდების ახალი ამორტიზებული ღირებულება. დაფარვის ფიქსირებული ვადის მქონე ინსტრუმენტების გადაფასების რეზერვები, რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის, ამორტიზებული უნდა იქნას მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ამ ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადამდე.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. 1 დონის მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ჯგუფი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიანი ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც შემოსულობას ან ზარალს.
- ▶ ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიანი ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფი ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები**

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულისგან, ეროვნული ბანკისადმი (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი არსებული მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ განთავსებიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას ჯგუფი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ახორციელებს ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია შესაბამისი ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც სავალუტო ოპერაციებიდან წმინდა შემოსავალი/(ზარალი).

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტრუმენტების, კლიენტების მიმართ, სხვა ნასესხებ სახსრებსა და სუბორდინირებულ სესხებს. აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

საკრედიტო ინსტიტუტების წინაშე ვალდებულება წარმოადგენს თანხებს, რომლებიც მოზიდულია ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვის მიზნით. ხოლო სხვა ნასესხები სახსრები მოიცავს თანხებს, რომელიც მიღებულია საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებთან დადებული შესაბამისი ხელშეკრულებების თანახმად ძირითადი საქმიანობის მიზნებისთვის და ჯგუფის კლიენტების საქმიანობის დაფინანსებისათვის.

საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

ჯგუფი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში. მოიჯარისათვის წამახალისებელ ფაქტორებზე ჯამური დანახარჯის აღიარება ხდება, როგორც საიჯარო შემოსავლის წრფივი მეთოდით შემცირება იჯარის ვადის განმავლობაში. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების გაუფასურება**

ჯგუფი თითოეული საანგარიშგებო თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად განიხილება მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის ეს შემთხვევა გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელ ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მევალე ან მევალეთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივების შემთხვევაში ჯგუფი ჯერ სათითაოდ განსაზღვრავს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე აქტივებისთვის ინდივიდუალურად ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ფინანსური აქტივებისთვის კოლექტიურად. თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომელთათვისაც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ მონაწილეობს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღიარდება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევიდან, უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ჯგუფის შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)**

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური ინვესტიციების შემთხვევაში, ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

გასაყიდად გამიზნული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ობიექტური საფუძველი ნიშნავს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვან ან გრძელვადიან შემცირებას მის თვითღირებულებაზე ნაკლებ ოდენობამდე. თუ არსებობს გაუფასურების საფუძველი, აკუმულირებული ზარალი, (რომელიც შეფასებულია, როგორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, რასაც აკლდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალი) ამოღებულია სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულების ზრდა მთლიანად სხვა სრულ შემოსავალში აისახება.

გასაყიდად გამიზნული სავალო ინსტრუმენტების გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორც - ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შეფასება. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუ შემდგომ პერიოდში სავალო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება და ზრდა შესაძლოა ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარების შემდგომ მოვლენას, ხდება გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით.

ფინანსური აქტივების რესტრუქტურირაცია

საჭიროების შემთხვევაში დროდადრო ჯგუფი ახდენს თავის ფინანსური აქტივების რესტრუქტურირაციას. ძირითადად ეს ეხება სესხებს და მისაღებ ანგარიშებს.

აღნიშნული ხორციელდება სამი ძირითადი სცენარის მიხედვით:

- ▶ თუ სესხის ვალუტა იცვლება, მაშინ ხდება ძველი სესხის აღიარების შეწყვეტა და ახალი სესხის აღიარება, რაც საჭიროებს ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრას. თუ ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე დაბალია, მაშინ თავდაპირველი აღიარებით გამოწვეული ზარალი აღიარებული იქნება საანგარიშგებო პერიოდში;

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების რესტრუქტურისაცია (გაგრძელება)**

- ▶ თუ სესხის რესტრუქტურისაცია არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიმძლევებს და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები გადაისინჯა, მაშინ სესხი არ მიიჩნევა გაუფასურებულად. სესხის აღიარების შეწყვეტა არ ხდება და განისაზღვრება ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სესხის დარჩენილი პერიოდის ფულადი ნაკადების საფუძველზე. თუ რესტრუქტურისაციის თარიღისათვის ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო განაკვეთზე დაბალია, სესხის ახალი საბალანსო ღირებულება გამოითვლება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულება რესტრუქტურისაციის შემდეგ. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს რესტრუქტურისაციის თარიღისათვის მოქმედი საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას. ამ შემთხვევაში განსხვავება სესხის რესტრუქტურისაციამდელ საბალანსო ღირებულებასა და რესტრუქტურისაციის შემდეგ მის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარებულია, როგორც სესხის რესტრუქტურისაციის შედეგად მიღებული ზარალი;
- ▶ თუ სესხის გაუფასურება ხდება რესტრუქტურისაციის შემდეგ, მაშინ ჯგუფი სესხის აღდგენადი ღირებულების გამოსათვლელად ახალი ფულადი ნაკადებისთვის იყენებს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. გადაანგარიშებული ახალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც მოიცავს უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ ამონაგებს, და სესხის რესტრუქტურისაციამდე მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა შეტანილია მიმდინარე პერიოდის სესხის გაუფასურების ხარჯებში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა*ფინანსური აქტივები*

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება მონაწილეობის შენარჩუნების პირობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

როდესაც უწყვეტი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)***უმოქმედო სესხები*

ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, უმოქმედო სესხების აღიარების შეწყვეტა ხდება შემდეგნაირად:

- ▶ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები ჩამოიწერება ბანკის საკრედიტო კომიტეტის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე;
- ▶ უიმედო სესხები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების რეზერვიდან მას შემდეგ, რაც დასრულდება სესხების ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა და განისაზღვრება ამოუღებელი დანაკარგების ოდენობა.

თუ ჯგუფი ამოიღებს თანხას სესხის ჩამოწერის შემდეგ პერიოდში, ამოღებული თანხა აისახება სესხის გაუფასურების რეზერვის ანგარიშზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ბანკი გაცემს ფინანსურ გარანტიებს, ძირითადად აკრედიტივებსა და საბანკო გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების „სხვა ვალდებულებების“ მუხლში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ პრემიასა და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწეული ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ვადის განმავლობაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****გადასახადები (გაგრძელება)**

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (რომლებიც ეხება გასანაწილებელ მოგებას) და საგადასახადო კანონების საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შენობა-ნაგებობები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება გადაფასების თარიღის შემდგომ დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება. მიწის შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და მას არ ერიცხება ცვეთა. შეფასება ტარდება იმდენად ხშირად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება უწინ მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც საჭიროების შემთხვევაში აკლდება გაუფასურების რეზერვი. მშენებლობის დასრულების შემდეგ აქტივები გადაიტანება საოფისე ან სხვა შენობებში მათი საბალანსო ღირებულებით. დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება, სანამ აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არ იქნება.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიაწინებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	<u>წელი</u>
შენობა-ნაგებობები	35-50
კომუნალური სისტემები და მასთან დაკავშირებული მოწყობილობები	10-40
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო ტექნიკა	4
ავეჯი და საოფისე ტექნიკა	2-8
სატრანსპორტო საშუალებები	5
იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	შესაბამის საიჯარო პერიოდში

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გაიცემა იჯარით საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის გაზრდისათვის, რომელიც საქმის ჩვეულებრივი მსვლელობისას, ჯგუფის მიერ არ არის გამოყენებული ან გასაყიდად განკუთვნილი.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების ღირებულება გადაფასდება ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის და მისი აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობა/ზარალი. იჯარიდან გამომდინარე შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში.

დასაკუთრებული აქტივები

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ჯგუფმა დაისაკუთრა ვადაგადაცილებული სესხების თანხის ამოღებისას. ეს აქტივები შექმნისას ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება შენობებსა და აღჭურვილობაში, საინვესტიციო ქონებაში ან სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში, სხვა აქტივების მუხლში. ეს კლასიფიკაცია დამოკიდებულია უზრუნველყოფის მახასიათებლებსა და ჯგუფის გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიების შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული უზრუნველყოფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****არამატერიალური აქტივები**

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური ხანგრძლივობის – 2-20 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ვადიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

საპენსიო თუ სხვა ვალდებულებები თანამშრომელთა წინაშე

ჯგუფს საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემის გარდა სხვა საპენსიო უზრუნველყოფის სისტემა არა აქვს.

კაპიტალი*საწესდებო კაპიტალი*

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები აისახება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

უვადო სუბორდინირებული სესხი

განუსაზღვრელი ვადისა და კუპონის გადახდების დაგროვების გარეშე გაუქმების შესაძლებლობის გამო ჯგუფი უვადო სუბორდინირებულ სესხს აღრიცხავს, როგორც წილობრივ ინსტრუმენტს და პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისთვის. ჯგუფი რუბლში გამოხატულ უვადო სუბორდინირებულ სესხს აღრიცხავს ლარის ეკვივალენტურ თანხად, საანგარიშგებო თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსის გამოყენებით, ხოლო ვალუტის კონვერტაციის ეფექტს აღრიცხავს გაუნაწილებელ მოგებაში.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****პირობითი ვალდებულებები**

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და გასაყიდად გამიზნული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. განაგრძება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღიარებულია, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

საანგარიშსწორებო და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოს აღიარება ხდება კლიენტისთვის მომსახურების გაწევისთანავე.

სესხის აუთვისებელი თანხის საკომისიო იმ სესხების შემთხვევაში, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია და საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებული სხვა გასამრჯელოები, მათ შორის გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემის საზღაური გადავადდება (დამატებით ხარჯებთან ერთად) და აღიარდება სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების სახით.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

*(ათას ლარში)***2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****უცხოური ვალუტის კონვერტაცია**

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ჯგუფის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციების დღეებში არსებული გაცვლითი კურსებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, იყო 2.5922 და 2.6468 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფი მიმართავს გარკვეულ შეფასებს და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსური წლისთვის. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გონივრული პროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოებების გათვალისწინებით. ხელმძღვანელობა ასევე გარკვეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია გადაწყვეტილებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს მომდევნო ფინანსური წლის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

ფუნქციონირებადი საწარმო

ჯგუფის ხელმძღვანელობის შეფასებით, ჯგუფს შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ გამოთქვა კმაყოფილება იმასთან დაკავშირებით, რომ ჯგუფს აქვს ფულადი სახსრები და მშობელი ბანკის ფინანსური მხარდაჭერა უახლოეს მომავალში თავისი საქმიანობის გასაგრძელებლად. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. აქედან გამომდინარე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია 24-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების რეზერვი

ჯგუფის მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გადახედავა გაუფასურებასთან მიმართებაში. ჯგუფი იყენებს საკუთარ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ მსესხებელთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. ასევე ჯგუფი აფასებს სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას იმ მოპოვებად მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებენ, რომ არსებობს გაუარესებისკენ ცვლილება ჯგუფში მსესხებლების გადახდის სტატუსისა ან ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობისა, რაც განაპირობებს ჯგუფში აქტივებზე ვალდებულებების შეუსრულებლობას.

საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოვლილებაზე დაყრდნობილ შეფასებებსა და ანალოგიური სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. მიმდინარე გარემოებების ასახვის მიზნით ჯგუფი ეყრდნობა საკუთარ განსჯას სესხებისა თუ მისაღები ანგარიშების დაკვირვებადი მონაცემების კორექტირებისათვის.

არსებული მეთოდოლოგიით, დანაკარგების მაჩვენებელი გამოითვლება ამოღების მაჩვენებლის გათვალისწინებით, რომელიც სტატისტიკური მონაცემებიდან მიიღება და მიუთითებს დანაკარგების ამოღებადობაზე მას შემდეგ, რაც კრედიტები 90 დღეზე მეტი ხნით ხდება ვადაგადაცილებული.

ქონების გადაფასება

ჯგუფი რეგულარულად ახდენს უძრავი ქონების (მიწის, საოფისე შენობების, საიჯარო ქონების გაუმჯობესებისა და საინვესტიციო ქონების) ღირებულების გადახედვას სამართლიან ღირებულებასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით და ახდენს გადაფასებას, რათა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მათი სამართლიანი ღირებულებისაგან. ჯგუფი ახდენს გადაფასებას სპეციალური შეფასების ტექნიკისა და ადგილობრივ ბაზარზე განხორციელებული უძრავი ქონების ოპერაციების შესახებ არსებული ინფორმაციის გამოყენებით.

მიწა და შენობები გადაფასებულია საბაზრო ღირებულებასთან მიმართებით 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. გადაფასებული შენობები 2016 წლის 1 იანვრიდან აღიარებულია მათი სასარგებლო გამოყენების დარჩენილი ვადის მიხედვით. ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შენობებისა და მიწის საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულებისაგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამოუკიდებელმა შემფასებელმა განსაზღვრა ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება. ქონების საბაზრო ღირებულება დადგინდა აქტიურ ბაზარზე არსებული მონაცემების საფუძველზე. დაწვრილებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-10 და მე-11 შენიშვნებში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად, სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები საქმიანობენ.

აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები წარმოადგენს მოგების გადასახადს, რომლის აღდგენაც შესაძლებელია მომავალი დასაბეგრი მოგებიდან გამოქვითვით და რომელიც აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები აღირიცხება იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია შესაბამისი საგადასახადო შეღავათების რეალიზაცია. სამომავლო დასაბეგრი მოგება და მომავალში მოსალოდნელი საგადასახადო შეღავათების ოდენობა ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გონივრულ შეფასებას არსებული პირობების გათვალისწინებით. იხილეთ მე-12 შენიშვნა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ცვლილებები წარდგენაში

რეკლასიფიკაცია

2017 წლიდან ჯგუფმა შეცვალა გარკვეული მუხლების წარმოდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. შედეგად, შედარებადი ფინანსური მონაცემების წარდგენა ახალი მიდგომის შესაბამისად დაკორექტირდა. რეკლასიფიკაცია და მისი გავლენა შედარებადი პერიოდის ინფორმაციაზე 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე:

	<i>რეკლასიფი- კაცია</i>	<i>რეკლასიფიკაცია</i>	<i>რეკლასიფიკაციის შემდეგ</i>
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) საინვესტიციო ქონების გასვლიდან	2,449	(2,449)	-
წმინდა შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	526	2,449	2,975

4. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა სტანდარტში შესული გარკვეული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული. ქვემოთ დაწვრილებით განვიხილავთ თითოეული ცვლილების ხასიათსა და გავლენას:

ცვლილებები ბას 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“: ინფორმაციის გახსნის ინიციატივა

ცვლილებების თანახმად, საწარმოებს ევალებათ ინფორმაციის წარმოდგენა საფინანსო საქმიანობის შედეგად ვალდებულებებში მომხდარი ცვლილებების შესახებ, როგორც ფულადი ნაკადებით განპირობებული ცვლილებების, ისე არაფულადი ცვლილებების (როგორცაა საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი) ჩათვლით. ჯგუფი თავის ვალდებულებებში ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული არაფულადი ცვლილებების შესახებ ინფორმაციას ასახავს წინა პერიოდების შესაბამის შედარებად ინფორმაციასთან ერთად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამატებითი განმარტებითი შენიშვნის სახით. იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

ცვლილებები ბას (IAS) 12-ში „მოგებიდან გადასახადები: გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება არარეალიზებულ ზარალთან მიმართებით“

ცვლილებები განმარტავს, რომ საწარმომ უნდა გაითვალისწინოს, ხომ არ ზღუდავს საგადასახადო კანონმდებლობა დასაბეგრი მოგების წყაროებს, რომლებიდანაც მან შეიძლება მოახდინოს გაქვითვები არარეალიზებულ ზარალთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობის შემობრუნებისას. ამასთან, ცვლილებები განმარტავს, როგორ უნდა განსაზღვროს საწარმომ მომავალში მისაღები დასაბეგრი მოგება და განსაზღვრავს გარემოებებს, რომლებშიც დასაბეგრი მოგება შეიძლება მოიცავდეს გარკვეული აქტივების ამოღებას საბალანსო ღირებულებაზე მეტი ღირებულებით. ჯგუფის ამჟამინდელი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაშია ამ ცვლილებებთან.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 12-ში „სხვა საწარმოში მონაწილეობის განმარტებითი შენიშვნები: ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების განმარტება“

ეს ცვლილებები განმარტავს, რომ ფასს 12-ში შესული ინფორმაციის გამჟღავნების გარკვეული მოთხოვნები ეხება საწარმოს წილს შვილობილ, ერთობლივ ან მეკავშირე კომპანიაში (ან მისი წილის ნაწილს ერთობლივ თუ მეკავშირე კომპანიაში), რომელიც კლასიფიცირდება გასაყიდად გამოზნულად ან შედის გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფში. ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

*(ათას ლარში)***5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები**

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში ბასსს-მა გამოსცა ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“, რომელიც ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. ფასს 9 ეხება კლასიფიკაციასა და შეფასებას, გაუფასურებასა და ჰეჯირების აღრიცხვას. ფასს 9 ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. სავალდებულოა მისი რეტროსპექტულად გამოყენება, გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, თუმცა შედარებადი ინფორმაციის გადაანგარიშება სავალდებულო არ არის.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ (გაგრძელება)

ჯგუფი ახალი სტანდარტის მიღებას აპირებს გადასვლის კუმულაციური ეფექტის აღიარებით საწყის გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვარს და არ გადაიანგარიშებს შედარებადი ინფორმაციას. ჯგუფი მუშაობს ფასს 9-ის მიღების ეფექტის რაოდენობრივად გამოხატვაზე, თუმცა ჯერჯერობით ამ ეფექტის რეალური შეფასება ჯერ არ არის ხელმისაწვდომი.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით, ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი, რომელიც არ აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის კრიტერიუმს, თავდაპირველი აღიარებისას კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში. ამ კრიტერიუმის თანახმად, სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეესაბამება „დაკრედიტების ძირითად სქემას“, მაგალითად, ინსტრუმენტები, რომლებიც შეიცავს კონვერტაციის ჩართულ ოფციონს ან „რეგრესის უფლებების არმქონე სესხები“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. სავალო ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის კრიტერიუმს, თავდაპირველი აღიარებისას მათი კლასიფიკაცია განისაზღვრება იმ ბიზნესმოდელის საფუძველზე, რომლითაც იმართება ეს ინსტრუმენტები:

- ▶ ინსტრუმენტები, რომელთა მართვის საფუძველია „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით;
- ▶ ინსტრუმენტები, რომელთა მართვის საფუძველია „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ ინსტრუმენტები, რომლებიც იმართება სხვა საფუძველზე, მათ შორის სავაჭრო ფინანსური აქტივები, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში.

წილობრივი ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას კლასიფიცირებული უნდა იქნეს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, გარდა ისეთი შემთხვევებისა, როდესაც ხდება ინსტრუმენტების შეუქცევადი კლასიფიცირება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით კლასიფიცირებული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ყველა რეალიზებული და არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი, გარდა დივიდენდის სახით შემოსვლისა, აღიარებული უნდა იქნეს სხვა სრულ შემოსავალში, მოგებაში ან ზარალში შემდგომი გადატანის გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება მეტწილად უცვლელი რჩება და არ განსხვავდება არსებული ბასს 39-ის მოთხოვნებისგან. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კვლავაც შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფი მოელის, რომ გააგრძელებს ამჟამად სესხებისა და მისაღები ანგარიშების სახით კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივების შეფასებას ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან ინსტრუმენტების უმრავლესობამ დააკმაყოფილა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის კრიტერიუმი. ჯგუფი არ მოელის არაწარმოებული ფინანსური აქტივების შეფასებას სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში.

*(ათას ლარში)***5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)**

როგორც მოსალოდნელია, სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ამჟამად კლასიფიცირებულია გასაყიდად გამიზნულად, შეფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ფასს 9-ის შესაბამისად, ვინაიდან ჯგუფი მოელის ამ აქტივების ფლობას მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით. წილობრივი ფასიანი ქაღალდები კვლავაც შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში.

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9-ის მიხედვით, ჯგუფმა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, ასევე სასესხო დავალიანებასა და ფინანსურ გარანტიებზე. რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ფასს 9-ის მიერ შემოღებული გაუფასურების ზარალის აღიარების ახალი მოდელის თანახმად, არსებობს „სამეტაპიანი მიდგომა“, რომელიც ეყრდნობა ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. პრაქტიკაში ეს ახალი წესი იმას ნიშნავს, რომ საწარმოებმა მაშინვე უნდა აღრიცხონ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლფასი ზარალი იმ ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, რომლებზეც საკრედიტო გაუფასურება არ ფიქსირდება. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, გაუფასურება ფასდება აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის, და არა 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

2014 წლის მაისში გამოშვებული და 2016 წლის აპრილში შეცვლილი ფასს 15 ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოყენება ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფი ახალი სტანდარტის მიღებას აპირებს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდით. იგი გადასვლის კუმულაციურ ეფექტს აღიარებს საწყის გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვარს და არ გადაიანგარიშებს შედარებად ინფორმაციას.

ფასს 15 განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ. თუმცა, ფინანსური ინსტრუმენტებისა და იჯარის თანმდევი საპროცენტო და საკომისიო შემოსავალი გასცდება ფასს 15-ის მოქმედებს არეალს და დარეგულირდება ძალაში მყოფი სხვა სტანდარტებით (ფასს 9-ით და ფასს 16-ით „იჯარა“). ამის შედეგად, ჯგუფის შემოსავლის უდიდეს ნაწილზე ამ სტანდარტის მიღება გავლენას არ მოახდენს. ამ ეტაპზე ჯგუფი არ მოელის არსებით გავლენას ფასს 15-ის თავდაპირველი გამოყენების შედეგად.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 10-სა და ბასს (IAS) 28-ში „აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“

ცვლილება ეხება ფასს 10-ის და ბასს 28-ს შორის არსებულ შეუსაბამობას მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოსთვის მიყიდულ ან გადაცემულ შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვასთან მიმართებაში. აღნიშნული ცვლილებები განმარტავს, რომ ისეთი აქტივების გაყიდვის ან გადაცემის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც ფასს 3-ის თანახმად წარმოადგენს ბიზნესსაქმიანობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის, სრულად უნდა იქნეს აღიარებული. თუმცა, ისეთი აქტივების გაყიდვის ან გადაცემის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც არ წარმოადგენს ბიზნესსაქმიანობას, უნდა იქნეს აღიარებული მხოლოდ დაუკავშირებელი ინვესტორების წილების ოდენობით მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში. ბასსს-მა ამ ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღი განუსაზღვრელი ვადით გადადო, მაგრამ საწარმო, რომელიც ვადაზე ადრე მიიღებს ცვლილებებს, ისინი პერსპექტიულად უნდა გამოიყენოს. ჯგუფი არ მოელის არსებით გავლენას ამ ცვლილებების გამოყენების შედეგად. მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებმა რამე გავლენა იქონიოს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათას ლარში)

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)*ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის კლასიფიკაცია და შეფასება“ – ცვლილებები ფასს 2-ში*

ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 2-ში „წილობრივი გადახდა“, რომლებიც ეხება სამ ძირითად საკითხს: უფლების გადაცემის პირობების გავლენას ფულით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის გარიგებებზე; ურთიერთგაქვითვის პირობის მქონე წილობრივი გადახდის გარიგების კლასიფიკაციას დაკავებული გადასახადის ვალდებულებებისთვის; და ბუღალტრულ აღრიცხვას ისეთ შემთხვევებში, როდესაც წილობრივი გადახდის გარიგების პირობების შეცვლის შედეგად, იგი ფულით განსაზღვრულის კატეგორიიდან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრულ კატეგორიაში გადადის. ცვლილების მიღებისას საწარმომ მთავრებით ცვლილებების გამოყენება წინა პერიოდების გადაანგარიშების გარეშე, მაგრამ რეტროსპექტულად გამოყენება ნებადართულია იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო მას გამოიყენებს სამივე ცვლილების შემთხვევაში და ასევე დაკმაყოფილება სხვა კრიტერიუმებიც. ცვლილებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებმა რამე გავლენა იქონიოს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამოწვევის მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით).

საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიჯანავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევ გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შეღავათებს ითვალისწინებს. 2018 წელს ჯგუფი გააგრძელებს თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ის პოტენციური გავლენის შეფასებას.

*(ათას ლარში)***5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)***ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“*

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 17), ამომწურავი ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც მოიცავს აღიარების და შეფასების, წარდგენისა და ინფორმაციის გახსნის საკითხებს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 17 ჩაანაცვლებს ფასს 4-ს „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 4) რომელიც გამოიცა 2005 წელს. ფასს 17 ეხება ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებას (მაგ. სიცოცხლის, არასიცოცხლის, პირდაპირი დაზღვევა და გადაზღვევა), განურჩევლად იმისა, თუ რა ტიპი საწარმო აფორმებს მათ, ასევე გარკვეულ გარანტიებს და ფინანსურ ინსტრუმენტებს დისკრეციული მონაწილეობის პარამეტრებით.

მის მოქმედების არეალში არ შედის გარკვეული გამონაკლისები. ფასს 17-ის ზოგადი მიზანია სააღრიცხვო მოდელის შექმნა სადაზღვევო ხელშეკრულებები, რომელიც უფრო სასარგებლო და თანმიმდევრული იქნება მზღვეველებისთვის. ფასს 4-ის მოთხოვნებისგან განსხვავებით, რომლებისგანაც მანამდე მოქმედი ადგილობრივი სააღრიცხვო პოლიტიკები მეტწილად გათავისუფლებულია, ფასს 17 წარმოადგენს კომპლექსურ მოდელს სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა შესაბამის ასპექტს მოიცავს.

ფასს 17 ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, და სავალდებულოა შედარებადი რიცხობრივი მონაცემების წარმოდგენა. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც, თუ საწარმო ასევე გამოიყენებს ფასს 9-სა და ფასს 15-ს, ფასს 17-ის პირველად გამოყენებამდე ან გამოყენების დღეს. ჯგუფი შეაფასებს ფასს 17-ის პოტენციურ გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ჯგუფის მიერ გაცემული არაფინანსური გარანტიების აღრიცხვის ჩათვლით.

საინვესტიციო ქონების გადატანა - ცვლილება ბასს 40-ში

ცვლილებები განმარტავს, როდის უნდა გადაიტანოს საწარმომ ქონება, მათ შორის სამშენებლო ან მოწყობითი სამუშაოების პროცესში მყოფი ქონება, საინვესტიციო ქონებაში ან საინვესტიციო ქონებიდან. ცვლილებების მიხედვით, მიზნობრიობის ცვლილება ხდება მაშინ, როდესაც ქონება აკმაყოფილებს ან აღარ აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განმარტებას და არსებობს დანიშნულების შეცვლის მტკიცებულება. მხოლოდ ხელმძღვანელობის მიერ ქონების ექსპლუატაციის განზრახვის შეცვლა არ წარმოადგენს ქონების დანიშნულების შეცვლისთვის საკმარის მტკიცებულებას. საწარმოებმა ეს ცვლილებები პერსპექტიულად უნდა გამოიყენონ იმ დანიშნულების შეცვლაზე, რომელიც ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყებისას ან დაწყების შემდეგ, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებებს. საწარმომ ხელახლა უნდა შეაფასოს ამ თარიღისთვის თავის მფლობელობაში არსებული ქონების კლასიფიკაცია და, თუ ეს შესაძლებელია, მოახდინოს ქონების რეკლასიფიკაცია, რათა ასახოს ამ თარიღისთვის არსებული პირობები. რეტროსპექტიულად გამოყენება ბასს 8-ის შესაბამისად ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, თუ ის შესაძლებელია წარსული მოვლენების შეფასების გარეშე. ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ჯგუფი არ მოელის არსებით გავლენას ამ ცვლილებების გამოყენების შედეგად.

წლიური გაუმჯობესება 2014-2016 წ. წ. ციკლი

ეს გაუმჯობესებები მოიცავს:

ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – მოკლევადიანი გამონაკლისების გაუქმება მათთვის, ვინც ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტებს პირველად იყენებს

მოკლევადიანი გამონაკლისები ფასს 1-ის ე3-ე7 პუნქტებში წაიშალა, რადგან მათ უკვე შეასრულეს თავიანთი დანიშნულება. ცვლილება ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან. ეს ცვლილება ჯგუფზე არ იმოქმედებს.

ბასს (IAS) 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ - განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს

*(ათას ლარში)***5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)**

ცვლილებები განმარტავს, რომ:

- ▶ საწარმოს, რომელიც არის სარისკო კაპიტალის ორგანიზაცია ან სხვა ნებადართული საწარმო, თითოეული ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარებისას მათი ინდივიდუალურად განხილვის საფუძველზე, შეუძლია შეაფასოს თავისი ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.
- ▶ თუ საწარმო, რომელიც თვითონ არ არის საინვესტიციო საწარმო, ფლობს წილს მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში, რომელიც საინვესტიციო საწარმოა, მას შეუძლია, კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებისას არჩიოს სამართლიანი ღირებულებით შეფასების შენარჩუნება, რომელსაც იყენებს ეს საინვესტიციო მეკავშირე თუ ერთობლივი საწარმო საინვესტიციო მეკავშირე თუ ერთობლივი საწარმოს წილის მიმართ შვილობილ კომპანიებში. ეს არჩევანი კეთდება ინდივიდუალურად თითოეული საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, მომდევნო თარიღებიდან უგვიანესით: (ა) ხდება საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს თავდაპირველი აღიარება; (ბ) მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმო ხდება საინვესტიციო საწარმო; და (გ) საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმო პირველად ხდება მშობელი კომპანია.

ეს ცვლილებები გამოყენებული უნდა იქნეს რეტროსპექტულად და ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფი არ მოელის რაიმე გავლენას ამ ცვლილებების გამოყენების შედეგად.

ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს 4-თან ერთად „სადაზღვევო კონტრაქტები“ - ცვლილებები ფასს 4-ში

ცვლილებები ეხება საკითხებს, რომლებიც წამოიჭრა ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ ახალი სტანდარტის - ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად, ფასს 17-ის „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ დანერგვამდე, რომელიც ჩაანაცვლებს ფასს 4-ს. ეს ცვლილებები საწარმოებს სადაზღვევო კონტრაქტების გაფორმების ორ ვარიანტს სთავაზობს: დროებითი გამონაკლისი ფასს 9-ის გამოყენებიდან და „გადაფარვის“ მიდგომა. დროებითი გამონაკლისის გამოყენება შესაძლებელია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. საწარმოს შეუძლია გადაფარვის მიდგომის არჩევა, როდესაც იგი პირველად გამოიყენებს ფასს 9-ს და ამ მიდგომის გამოყენება რეტროსპექტულად იმ ფინანსურ აქტივებთან მიმართებით, რომლებზეც მოქმედებს ფასს 9-ზე გადასვლა. კომპანია გადაფარვის მიდგომის ამსახველ შედარებად ინფორმაციას მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ გადაიანგარიშებს, თუ საწარმო გადაიანგარიშებს შედარებად ინფორმაციას ფასს 9-ის გამოყენებისას. ეს ცვლილებები ჯგუფზე გავლენას არ ახდენს.

ფაისკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოური ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაციის თანახმად, წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ვინაიდან ჯგუფის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ინტერპრეტაციას, ჯგუფი არ მოელის, რომ ის რაიმე გავლენას მოახდენს თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფაისკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია - „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“

ინტერპრეტაცია ეხება მოგებიდან გადასახადების აღრიცხვას ისეთ შემთხვევებში, როდესაც საგადასახადო დაბეგვრა შეიცავს გაურკვევლობას, რაც გავლენას ახდენს ბასს 12-ის გამოყენებაზე. იგი არ ვრცელდება ბასს 12-ის მოქმედების არეალის მიღმა მყოფ გადასახადებზე და მოსაკრებლებზე, ამასთან იგი არ მოიცავს კონკრეტულ მოთხოვნებს გაურკვევლობის შემცველ საგადასახადო დაბეგვრასთან დაკავშირებული ჯარიმებისა თუ საურავების შესახებ.

საწარმომ უნდა განსაზღვროს, გაურკვევლობის შემცველი თითოეული საგადასახადო დაბეგვრის შემთხვევა ცალკე განიხილოს, თუ გაურკვევლობის შემცველ ერთ ან მეტ საგადასახადო დაბეგვრასთან ერთად. ამას უნდა მოჰყვეს მიდგომა, რომელიც უკეთესად ახდენს გაურკვევლობის გადაწყვეტის პროგნოზირებას. ინტერპრეტაცია ასევე ეხება დაშვებებს, რომლებსაც საწარმო აკეთებს საგადასახადო ორგანოების მიმართ დარიცხული გადასახადების გადამოწმებისას, აგრეთვე იმას, თუ როგორ განიხილავს ის ფაქტებისა და გარემოებების ცვლილებებს.

(ათას ლარში)

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, თუმცა მასზე გადასვლის გარკვეულ შედეგებს ითვალისწინებს. ჯგუფი ინტერპრეტაციას გამოიყენებს მისი ძალაში შესვლის თარიღიდან. ვინაიდან ჯგუფი საქმიანობს რთულ საგადასახადო გარემოში, ინტერპრეტაციის გამოყენებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და სავალდებულო განმარტებით შენიშვნებზე. გარდა ამისა, ჯგუფს შეიძლება დასჭირდეს პროცესებისა და პროცედურების შემუშავება ისეთი ინფორმაციის მისაღებად, რომელიც საჭიროა ინტერპრეტაციის დროულად გამოყენებისთვის.

6. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

	2017	2016
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	56,502	210,489
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	52,786	51,705
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	52,690	49,426
ვადიანი დეპოზიტები საკრედიტო დაწესებულებებში	49,664	4,716
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	211,642	316,336

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშების 75.24% განთავსებულია ორ არარეზიდენტ საკრედიტო დაწესებულებაში (2016 წ.: 90.42%).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 49,664 ლარი განთავსდა საკრედიტო დაწესებულებებში ხუთ ვადიან ანაზღაურებად, რომლებსაც ვადა ეწურებოდა 2018 წლის იანვარში (2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული 4,716 ლარის ვადიანი ანაზღაურება შედგებოდა ორი ვადიანი ანაზღაურებისგან, რომლებსაც ვადა 2017 წლის იანვარში ეწურებოდა), ხოლო მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთი 0.2%-დან 2.5%-მდე იყო (2016 წ.: წლიური საპროცენტო განაკვეთი 0.01%-დან 1.5%-მდე მერყეობდა).

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები იყო მაღალი და სტანდარტული საკრედიტო ხარისხისა და არ იყო ვადაგადაცილებული, ინდივიდუალურად გაუფასურებული ან რესტრუქტურული.

7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

	2017	2016
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	116,302	141,920
შეზღუდული ნოსტრო ანგარიშები	114,006	-
ვადიანი დეპოზიტები საკრედიტო დაწესებულებებში	162	255
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	230,470	142,175

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოხიდილი თანხების მოცულობაზე. კანონმდებლობის შესაბამისად ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება.

2017 წელს აშშ დოლარის ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვის ზედა ზღვრის საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკის განაკვეთს გამოკლებული 0.5% (2016 წ.: აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკის განაკვეთს გამოკლებული 0.5%), ხოლო ევროს ანგარიშზე - როგორც ევროპის ცენტრალური ბანკის განაკვეთს გამოკლებული 0.2% (2016 წ.: ევროპის ცენტრალური ბანკის განაკვეთი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 162 ლარი (2016 წ.: 255 ლარი), რომელიც განეკუთვნებოდა ვადიან დეპოზიტებს, განთავსებული იყო გრძელვადიან დეპოზიტებზე და გამოყენებული იყო საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან ანგარიშსწორების ოპერაციების უზრუნველსაყოფად.

(ათას ლარში)

7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ (გაგრძელება)

შეზღუდული წვდომის ფულადი სახსრები ნოსტრო ანგარიშებზე წარმოადგენს ვითიბი უკრაინაში განთავსებულ თანხებს, რომლებიც აშშ დოლარშია გამოხატული. ბანკს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება ადგილობრივი ნორმატიული აქტების თანახმად, რომლებიც უკრაინის მთავრობამ 2017 წლის მარტიდან ამოქმედდა. მშობელმა ბანკმა მკაფიოდ დააფიქსირა თავისი განზრახვა, რომ გასცეს გარანტია ბანკისთვის ვითიბი უკრაინაში განთავსებულ მთლიან ინვესტიციაზე იმ შემთხვევაში, თუ შეზღუდვა არ მოიხსნება 2018 წლის მარტის ბოლოსთვის. ამასთან, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრები შეიცავს ამ ინვესტიციის დასაფინანსებლად მიღებულ თანხებს. იხილეთ მე-17 შენიშვნა.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

	2017	2016
კორპორატიული სესხები	369,015	422,386
სამომხმარებლო სესხები	394,144	333,381
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	209,409	203,531
ფიზიკური პირების ანაბრით უზრუნველყოფილი სესხები	9,234	5,612
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	981,802	964,910
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(31,326)	(31,146)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	950,476	933,764

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების გაუფასურების რეზერვის შედარება ტიპების მიხედვით შემდეგია:

	<i>კორპორატიული სესხები 2017 წ.</i>	<i>სამომხმარებლო სესხები 2017 წ.</i>	<i>სესხები მცირე ბიზნესისთვის 2017 წ.</i>	<i>სულ 2017 წ.</i>
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	23,797	6,041	1,308	31,146
წლის დანარიცხი/აღდგენა, ნეტო	(7,213)	6,087	(527)	(1,653)
საკურსო სხვაობები	(236)	(96)	14	(318)
ჩამოწერილი სესხების და ავანსების აღდგენა	1,676	1,014	490	3,180
ჩამოწერილი თანხები	(627)	(359)	(43)	(1,029)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	17,397	12,687	1,242	31,326
ინდივიდუალური გაუფასურება	11,575	-	120	11,695
კოლექტიური გაუფასურება	5,822	12,687	1,122	19,631
	17,397	12,687	1,242	31,326
ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკითვამდე	20,117	-	450	20,567

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	კორპორატიული სესხები 2016 წ.	სამომხმარებლო სესხები 2016 წ.	სესხები მცირე ბიზნესისთვის 2016 წ.	სულ 2016 წ.
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	24,778	9,381	1,569	35,728
წლის დანარიცხი/აღდგენა, ნეტო	(5,135)	5,559	236	660
საკურსო სხვაობები	1,896	277	97	2,270
ჩამოწერილი სესხების და ავანსების აღდგენა	2,558	581	418	3,557
ჩამოწერილი თანხები	(300)	(9,757)	(1,012)	(11,069)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23,797	6,041	1,308	31,146
ინდივიდუალური გაუფასურება	16,196	93	100	16,389
კოლექტიური გაუფასურება	7,601	5,948	1,208	14,757
	23,797	6,041	1,308	31,146
ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკვითვამდე	19,931	371	401	20,703

ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები

საპროცენტო შემოსავალი იმ სესხებზე და ავანსებზე, რომელთა გაუფასურების რეზერვები აღიარებულია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, შეადგენდა 1,019 ლარს (2016 წ.: 541 ლარი).

უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო რისკის შემცირება

უზრუნველყოფისათვის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. ამ მიზნით შემუშავებულია უზრუნველყოფის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრები და ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- ▶ კომერციული სესხებისათვის: უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და საბანკო გარანტიები და დეპოზიტები;
- ▶ საცალო სესხებისათვის - საბანკო დეპოზიტები, საცხოვრებელი ფართის გირაო, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, საყოფაცხოვრებო აქტივები და მესამე მხარეთა თავდებობა.

ჯგუფი ასევე იღებს კლიენტის მშობელი კომპანიების გარანტიებს შვილობილი კომპანიების სესხების უზრუნველსაყოფად.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ წლის განმავლობაში დასაკუთრებულმა უზრუნველყოფამ (მიწა და შენობა-ნაგებობები) დასაკუთრების მომენტში არსებული ღირებულებით შეადგინა 10,404 ლარი (2016 წ.: 3,098 ლარი), რომელიც კლასიფიცირდა, როგორც საინვესტიციო ქონება და სასაქონლო-მატერიალური მარაგები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის, შესაბამისად, 7,245 ლარისა და 3,159 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 2,478 ლარი და 620 ლარი). იხილეთ მე-11 და მე-13 შენიშვნები.

ჯგუფის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვა რეგულირდება შესაბამისი პროცედურებით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კონცენტრაცია

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სესხების კონცენტრაცია ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე შეადგენდა 180,590 ლარს, ანუ მთლიანი სასესხო პორტფელის 18.39%-ს (2016 წ.: 221,507 ლარი, ანუ 22.96%). აღნიშნული სესხებისათვის შეიქმნა რეზერვი 1,841 ლარის (2016 წ.: 2,525 ლარი) ოდენობით.

კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებში შედის ერთი მსესხებლის მიმართ გაცემული 26,384 ლარის კრედიტის ოდენობა, რაც მთლიანი პორტფელის 2.69%-ს შეადგენს (2016 წ.: 34,532 ლარი, ანუ 3.58%), რასაც ერიცხება წლიური 10% და ვადა ეწურება 2018 წლის მაისში.

კლიენტებზე გაცემული სესხები კლიენტების ტიპების მიხედვით:

	2017	2016
მეწარმე იურიდიული პირები	525,179	585,865
ფიზიკური პირები	442,847	375,022
სახელმწიფო ორგანიზაციები	13,776	4,023
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	981,802	964,910

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების (რომლებიც ძირითადად საქართველოშია გაცემული) განაწილება დარგების მიხედვით:

	2017	2016
ფიზიკური პირები	442,847	375,022
ვაჭრობა და მომსახურება	245,793	334,637
წარმოება	83,816	55,512
ენერჯეტიკა	64,415	27,900
სოფლის მეურნეობა და საკვები პროდუქტების გადამამუშავება	47,366	51,859
უძრავი ქონების მშენებლობა	42,097	55,702
ფინანსური	18,108	21,173
ტრანსპორტი და ტელეკომუნიკაციები	12,824	11,131
სხვა	24,536	31,974
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	981,802	964,910

9. გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ფასიან ქაღალდებს 107,437 ლარის მთლიანი საბალანსო ღირებულებით (2016 წ.: 68,494 ლარი), სეზ-ის ფასიან ქაღალდებს 13,233 ლარის მთლიანი საბალანსო ღირებულებით (2016 წ.: 11,965 ლარი) და კომუნალური გადახდების კლირინგით დაკავებული ერთი ქართული კომპანიის კორპორატიულ აქციებს 54 ლარის მთლიანი საბალანსო ღირებულებით (2016 წ.: 54 ლარი). ზემოაღნიშნული ფასიანი ქაღალდების გადაფასების შედეგად არარეალიზებულმა შემოსულობამ/ზარალმა შეადგინა 568 ლარი (2016 წ.: 1,550 ლარი).

წლის განმავლობაში ყველა საინვესტიციო ფასიან ქაღალდზე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული არარეალიზებული შემოსულობა იყო 412 ლარი (2016 წ.: 2,223 ლარის ზარალი), ხოლო რეალიზებული ზარალი იყო 1,394 ლარი (2016 წ.: 66 ლარი).

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა 2017 და 2016 წლებში ასეთია:

	მიწა და შენობა-ნაგებობები	კომპიუტერული და საკომუნიკაციო ტექნიკა	ავეჯი და საოფისე ტექნიკა	კომუნალური სისტემები და მათთან დაკავშირებული მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო გაუმჯობესებები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება								
31 დეკემბერი, 2015 წ.	25,035	10,844	9,346	1,938	1,790	2,152	-	51,105
შემოსვლები	-	1,056	754	-	38	-	1,182	3,030
შიდა გადაცემა	979	-	-	-	-	203	(1,182)	-
გასვლები	-	(428)	(202)	-	(17)	(12)	-	(659)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	26,014	11,472	9,898	1,938	1,811	2,343	-	53,476
შემოსვლები	-	743	827	-	280	9	950	2,809
შიდა გადაცემა	322	-	-	-	-	628	(950)	-
გასვლები	-	(316)	(134)	-	(185)	-	-	(635)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	26,336	11,899	10,591	1,938	1,906	2,980	-	55,650
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება								
31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	(7,471)	(6,061)	(296)	(1,092)	-	-	(14,920)
ცვეთის დანარიცხი	(532)	(1,294)	(1,214)	(68)	(234)	(384)	-	(3,726)
გასვლები	-	405	181	-	17	1	-	604
31 დეკემბერი, 2016 წ.	(532)	(8,360)	(7,094)	(364)	(1,309)	(383)	-	(18,042)
ცვეთის დანარიცხი	(553)	(1,292)	(1,045)	(68)	(213)	(400)	-	(3,571)
გასვლები	-	295	133	-	185	-	-	613
31 დეკემბერი, 2017 წ.	(1,085)	(9,357)	(8,006)	(432)	(1,337)	(783)	-	(21,000)
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
31 დეკემბერი, 2015 წ.	25,035	3,373	3,285	1,642	698	2,152	-	36,185
31 დეკემბერი, 2016 წ.	25,482	3,112	2,804	1,574	502	1,960	-	35,434
31 დეკემბერი, 2017 წ.	25,251	2,542	2,585	1,506	569	2,197	-	34,650

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამოუკიდებელმა შემფასებელმა დაადგინა ჯგუფის მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულება. შემფასებელი არის ასეთი ტიპის ძირითადი საშუალებების შეფასების სპეციალისტი.

საბაზრო ფასის დასადგენად გამოყენებული იქნა ინფორმაცია აქტიური ბაზრიდან. საბაზრო მიდგომა გამოიყენებოდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, შემოსავლების მიდგომა გამოიყენებოდა მიღებული შეფასებების დასადასტურებლად, ხოლო დანახარჯების მეთოდი გამოიყენებოდა ქონების ღირებულების განსაზღვრად მაშინ, როდესაც არ არსებობდა მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სივრცულ მონაკვეთში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა მოახდინა თავისი შენობა-ნაგებობების საბაზრო ფასების ანალიზი და დაასკვნა, რომ მათი საბაზრო ფასი არსებითად არ განსხვავდებოდა მათი საბალანსო ღირებულებისგან. ჯგუფის მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 24-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასება რომ არ მომხდარიყო, თავდაპირველი თვითღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნებოდა 32,597 ლარი (2016 წ.: 32,275 ლარი), ხოლო დარიცხული ცვეთა შეადგენდა 11,316 ლარს (2016 წ.: 10,626 ლარი).

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ექსპლუატაციაში მყოფი, მაგრამ სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების მთლიანი ღირებულება შეადგენდა 13,358 ლარსა და 8,946 ლარს, შესაბამისად.

11. საინვესტიციო ქონება

	2017	2016
საწყისი ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	20,336	26,678
შემოსვლები	7,245	2,478
გასვლები	(5,455)	(11,795)
არარეალიზებული შემოსულობა გადაფასებიდან	2,430	2,975
საბოლოო ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	24,556	20,336

საინვესტიციო ქონება არის მიწისა და შენობებისგან შემდგარი უძრავი ქონება, რომელიც ჯგუფმა მიიღო დაუფარავი სესხების უზრუნველყოფის საგნების დასაკუთრებით. იხილეთ მე-8 შენიშვნა.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამოუკიდებელმა შემფასებელმა განსაზღვრა ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება. შემფასებელი არის ასეთი ტიპის ქონების შეფასების სპეციალისტი. სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების დღეს შეიძლება აქტივი გაიცვალოს საქმის მცოდნე და გარიგების მოსურნე მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის პრინციპით“ შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა აქტიური ბაზრის მონაცემების საფუძველზე. საბაზრო მიდგომა გამოიყენებოდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, შემოსავლების მიდგომა გამოიყენებოდა მიღებული შეფასებების დასადასტურებლად, ხოლო დანახარჯების მეთოდი გამოიყენებოდა ქონების ღირებულების განსაზღვრად მაშინ, როდესაც არ არსებობდა მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სივრცულ მონაკვეთში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია.

12. გადასახადები

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებსთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მოგება, რომელიც მიღებული იქნა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ დაიბეგრება მოგების გადასახადით.

(ათას ლარში)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

ამ ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ხელახლა შეაფასა საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა ამოქმედებაც მოსალოდნელია იმ პერიოდში, როდესაც აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების გასტუმრება ხდება. ბასს 12-ის „მოგების გადასახადი“ თანახმად, ჯგუფმა გაუნაწილებელი მოგებისთვის გამოიყენა 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელთა რეალიზაცია ან გასტუმრება მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან ცვლილების ამოქმედების პერიოდებში.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში ზემოაღნიშნული ცვლილებები ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად, როგორცაა მაგალითად, არასაბაზრო ფასით შესრულებული გარიგებები, ხარჯები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ბიზნესსაქმიანობასთან, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება. ასეთი ოპერაციების დაბეგვრა სცდება ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მოქმედების არეალს და 2019 წლის 1 იანვრიდან აღირიცხება საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გადასახადების მსგავსად. საგადასახადო ცვლილებები, რომლებიც უკავშირდება მსგავსი მოგების განაწილებას, არ ახდენს გავლენას ჯგუფის 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

2017 და 2016 წლებში ჯგუფის მოგება იბეგრება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით. მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. კანონმდებლობით გათვალისწინებული და რეალური განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის სარგებლის ხარჯის შედარება ასეთია:

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2017	2016
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	(3,979)	(2,045)
გადავადებული საგადასახადო ხარჯი - დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება.	(30)	2,793
მინუს: სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადავადებული გადასახადი	-	(457)
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(4,009)	291

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2017	2016
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	36,378	27,153
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	(5,457)	(4,073)
გამოუქვითავი ხარჯები	(39)	(31)
შემოსავლები, რომლებიც არ ექვემდებარება დაბეგვრას, შემცირებული საგადასახადო მიზნებისათვის აღიარებული შემოსავლებით	1,631	1,000
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	(144)	3,395
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(4,009)	291

(ათას ლარში)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში შემდეგია:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება			დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება		
	2015	მოგება- ზარალის	პირდაპირ სხვა სრულ	2016	მოგება- ზარალის	2017
		ანგარიშგებაში	შემოსავალში		ანგარიშგებაში	
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი						
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექტირება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად	1,127	341	-	1,468	(102)	1,366
დარიცხული ხარჯი	1,206	234	-	1,440	(80)	1,360
გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	161	(161)	-	-	-	-
სხვა	292	(280)	-	12	15	27
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	2,786	134	-	2,920	(167)	2,753
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი						
სესხების გაუფასურების რეზერვი	(2,359)	1,230	-	(1,129)	(135)	(1,264)
ძირითადი საშუალებები	(1,513)	713	457	(343)	168	(175)
საინვესტიციო ქონება	(162)	162	-	-	-	-
გაუფასურების და სხვა დანაკარგების რეზერვი	(326)	97	-	(229)	104	(125)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(4,360)	2,202	457	(1,701)	137	(1,564)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ (ვალდებულებები)	(1,574)	2,336	457	1,219	(30)	1,189

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2017	2016
ფინანსური აქტივები		
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხვებით	3,490	4,179
წარმოებული ფინანსური აქტივები	1,290	142
გარანტიებზე და აკრედიტივებზე დარიცხული მისაღები საკომისიო	58	65
სხვა	9	15
ფინანსური აქტივები, სულ	4,847	4,401
არაფინანსური აქტივები		
არამატერიალური აქტივები	8,183	7,927
წინასწარ გაწეული ხარჯები	3,734	2,230
დასაკუთრებული უზრუნველყოფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	3,159	620
გადახდილი ავანსები	1,472	688
ხელმისაწვდომი სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	633	367
წინასწარ გადახდილი საოპერაციო გადასახადები	301	-
სხვა	156	4
არაფინანსური აქტივები, სულ	17,638	11,836
სხვა აქტივები	22,485	16,237

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების მოძრაობა 2017 და 2016 წლების განმავლობაში ასეთი იყო:

	<i>არამატერიალური აქტივები</i>
თვითღირებულებით	
1 იანვარი, 2016 წ.	4,194
შემოსვლები	6,158
31 დეკემბერი, 2016 წ.	10,352
შემოსვლები	1,528
გასხვისება და ჩამოწერა	(2)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	11,878
აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურება	
1 იანვარი, 2016 წ.	(1,856)
ამორტიზაციის დანარიცხი წლის განმავლობაში (22-ე შენიშვნა)	(569)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	(2,425)
ამორტიზაციის დანარიცხი წლის განმავლობაში (22-ე შენიშვნა)	(1,270)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	(3,695)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
31 დეკემბერი, 2016 წ.	7,927
31 დეკემბერი, 2017 წ.	8,183

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
ფინანსური ვალდებულებები		
დარიცხული პრემია	7,528	8,165
ანგარიშსწორება პლასტიკური ბარათებით	3,373	2,147
დარიცხული ხარჯი	1,502	1,506
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხვებით	1,435	4,621
დარიცხული გამოუყენებელი შვებულება	1,044	978
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	38	251
სხვა	35	77
სულ ფინანსური ვალდებულებები	14,955	17,745
არაფინანსური ვალდებულებები		
მიღებული ავანსები	2,947	1,354
ბანკის აქციონერებისათვის გადასახდელი დივიდენდები	1,075	605
გარეგანობის ვალდებულებების ანარიცხები	424	872
რეზერვი იურიდიული სარჩელებისთვის	102	102
გადასახდელი საოპერაციო გადასახადები	-	1,048
არაფინანსური ვალდებულებები, სულ	4,548	3,981
სხვა ვალდებულებები	19,503	21,726

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავდა უცხოური ვალუტის ფორვარდულ და სვოპ ოპერაციებს, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების იერარქიებში მიეკუთვნებოდა მეორე დონეს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია შეფასების მეთოდით, რომელიც იყენებს აქტიური ბაზრის მონაცემებს. გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპ მოდელებს, მიმდინარე ღირებულების გამოთვლის გამოყენებით. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს შემდეგს:

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

	2017				2016			
	პირობითი თანხა		სამართლიანი დირებულებები		პირობითი თანხა		სამართლიანი დირებულებები	
	აქტივი	ვალდებულე ბა	აქტივი	ვალდებულე ბა	აქტივი	ვალდებულე ბა	აქტივი	ვალდებულე ბა
სავალუტო ხელშეკრულებები								
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	141,642	140,210	1,290	38	20,320	20,429	142	251
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	141,642	140,210	1,290	38	20,320	20,429	142	251

14. ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

	2017	2016
მშობელი ბანკისგან მიღებული სახსრები	85,518	260,738
ვადიანი ანაბრები და სესხები	26,039	25,175
მიმდინარე ანგარიშები	1,336	262
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	112,893	286,175

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან სესხების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2018 წლის აგვისტოდან 2020 წლის იანვრამდე (2016 წ.: 2017 წლის იანვრიდან 2019 წლის მარტამდე) და ერიცხებოდა წლიური საპროცენტო განაკვეთი 2.89%-იდან 3.73%-მდე (2016 წ.: 1.1%-დან 3.73%-მდე).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვადიან ანაბრებსა და სესხებს ვადა ეწურებოდა 2018 წლის იანვრიდან 2018 წლის დეკემბრამდე (2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვადიანი ანაბრებისა და სესხების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2017 წლის იანვრიდან 2017 წლის ივნისამდე), ხოლო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 4%-დან 7%-მდე იყო (2016 წ.: 0%-დან 7%-მდე).

15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე

	2017	2016
ფიზიკური პირები		
მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	102,611	121,821
ვადიანი ანაბრები	265,890	191,156
სულ ვალდებულებები ფიზიკურ პირთა წინაშე	368,501	312,977
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	28,083	136,454
ვადიანი ანაბრები	4,702	7,147
სულ ვალდებულებები სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციების წინაშე	32,785	143,601
მეწარმე იურიდიული პირები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	371,087	259,220
ვადიანი ანაბრები	123,384	115,476
სულ ვალდებულებები მეწარმე იურიდიული პირების წინაშე	494,471	374,696
სულ ვალდებულებები იურიდიულ პირთა წინაშე	527,256	518,297
სულ ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	895,757	831,274
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილის უზრუნველყოფა	104	1,311
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა	12,491	14,656
აკრედიტივების უზრუნველყოფა	84	-
აკრედიტივების, აუთვისებელი სესხისა და გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფად განკუთვნილი ნაღდი ფულის მთლიანი ოდენობა	12,679	15,967
ანგარიშსწორების ოპერაციების უზრუნველყოფა	510	7,725

(ათას ლარში)

15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 305,127 ლარის ოდენობის ვალდებულებები კლიენტების მიმართ (34.06%) მოდიოდა ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მენაბრეზე (2016 წ.: 331,786 ლარი (39.91%).

კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით შემდეგია:

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
ფიზიკური პირები	368,501	312,977
ენერჯეტიკა	142,547	71,162
ვაჭრობა და მომსახურება	96,908	67,883
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	92,896	112,833
საფინანსო საქმიანობა	86,663	58,777
უმრავი ქონების მშენებლობა	40,866	39,042
სახელმწიფო	32,785	143,601
წარმოება	18,399	13,009
განათლება	7,004	4,977
სოფლის მეურნეობა	1,301	1,238
სხვა	7,887	5,775
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	895,757	831,274

16. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

2016 წლის ივლისიდან ჯგუფმა დაიწყო სადეპოზიტო სერტიფიკატების გამოშვება. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავალო ფასიანი ქაღალდები შედგებოდა 27,167 ლარის ოდენობის დისკონტირებული სადეპოზიტო სერტიფიკატებისგან, რომელთა ვადაც 2018 წლის 3 იანვრიდან 2022 წლის 17 დეკემბრამდე მერყეობდა (2016 წ.: 26,006 ლარი, 2017 წლის 9 იანვრიდან 2021 წლის 15 ივნისამდე) და 11,026 ლარის კუპონური სადეპოზიტო სერტიფიკატებისგან, რომელთა ვადაც 2018 წლის 3 იანვრიდან 2022 წლის 31 ოქტომბრამდე მერყეობდა (2016 წ.: 5,684 ლარი, 2017 წლის 3 იანვრიდან 2021 წლის 3 აპრილამდე). დასაშვებია სადეპოზიტო სერტიფიკატების თავისუფლად გადაყიდვა ან მესამე მხარისთვის სხვაგვარად გადაცემა ბანკისათვის წინასწარი შეტყობინების გარეშე.

17. სხვა ნასესხები სახსრები

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრები	203,537	79,340
სებ-ისგან ნასესხები სახსრები	45,393	35,009
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები	12,377	22,197
სახელმწიფო ორგანოებისგან ნასესხები სახსრები	1,678	2,476
სხვა ნასესხები სახსრები	262,985	139,022

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრებიდან 131,345 ლარი წარმოადგენს ვითიბი უკრაინაში განთავსებული ინვესტიციის დასაფინანსებლად მოპოვებულ თანხებს და ეს ნასესხები სახსრები არ დაიფარება მანამ, სანამ ბანკი არ ამოიღებს ვითიბი უკრაინაში განთავსებულ ინვესტიციას. იხილეთ მე-7 შენიშვნა.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2019 წლის ივლისიდან 2022 წლის მაისამდე (2016 წ.: 2017 წლის თებერვლიდან 2021 წლის დეკემბრამდე) და ერიცხებოდა წლიური საპროცენტო განაკვეთი 3.21%-დან 8.84% მდე (2016 წ.: 2.07%-დან 6.28%-მდე). იხილეთ 26-ე შენიშვნა.

(ათას ლარში)

17. სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკისგან ნასესხები 45,393 ლარის (2016 წ.: 35,009 ლარი) ოდენობის სახსრები უზრუნველყოფილი იყო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს 42,350 ლარის მთლიანი ნომინალური ღირებულების ფასიანი ქაღალდებით და კლიენტებზე გაცემული 6,709 ლარის მთლიანი ნომინალური ღირებულების სესხებით (2016 წ.: სებ-ისგან ნასესხები სახსრები უზრუნველყოფილი იყო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ფასიანი ქაღალდებით, რომელთა მთლიანი ნომინალური ღირებულება იყო 36,900 ლარი). ნასესხები სახსრების ვადები ამოიწურა 2018 წლის იანვარში (2016 წ.: 2017 წლის იანვარი) და დაერიცხა წლიური საპროცენტო განაკვეთი 7.25%-იდან 7.43%-მდე (2016 წ.: 6.7%-დან 8%-მდე).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები მოიცავდა თანხებს აშშ დოლარსა და ევროში, რომელთა დაფარვის ვადა მერყეობდა 2018 წლის თებერვლიდან 2032 წლის დეკემბრამდე (2016 წ.: 2017 წლის იანვრიდან 2032 წლის დეკემბრამდე) და ერიცხებოდა საპროცენტო განაკვეთები, რომლებიც მერყეობდა ლიბორი+5%-დან სებ+1.2%-იანი მარჟა+0.13%-იანი TCX სპრედამდე, და ერთ სესხს 0.75%-იანი წლიური საპროცენტო განაკვეთით (2016 წ.: ლიბორი+5%-დან ლიბორი+5.25%-მდე; 0.75%).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელმწიფო ორგანიზაციებიდან ნასესხები სახსრები მოიცავდა საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდისგან ენერგოსექტორის კომპანიების დაფინანსებისთვის მიღებულ თანხებს. ნასესხები თანხები გამოხატულია ევროში, მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთია 3% (2016 წ.: 3%), ხოლო დაფარვის ვადა მერყეობს 2018 წლის მაისიდან 2021 წლის ნოემბრამდე (2016 წ.: 2018 წლის მაისიდან 2021 წლის ნოემბრამდე).

18. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ნებადართული და მთლიანად განადღებული ჩვეულებრივი აქციების მოძრაობა ასეთია:

	განადღებული		
	ნებადართული აქციების რაოდენობა	კაპიტალის აქციების რაოდენობა	ნომინალური ოდენობა, ლარში
31 დეკემბერი, 2015 წ.	191,292,701	191,292,701	191,293
31 დეკემბერი, 2016 წ.	191,292,701	191,292,701	191,293
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა	17,715,576	17,715,576	17,715
31 დეკემბერი, 2017 წ.	209,008,277	209,008,277	209,008

ბანკის საწესდებო კაპიტალში აქციონერთა მიერ შენატანი ხორციელდებოდა ლარში, შესაბამისად, კაპიტალი უნდა განაწილდეს დივიდენდის ან სხვა სახით მხოლოდ ლარში.

2017 წლის 2 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს გადაწყვეტილება ნებადართული აქციების რაოდენობის 17,715,576-ით გაზრდის შესახებ. შესაბამისი ემისიის პროსპექტი 2017 წლის 4 ივლისს დაამტკიცა სებ-მა. ამ აქციებისთვის მიღებული საზღაური შეადგენდა ჯამში 17,715 ლარის ოდენობის ფულად სახსრებს.

უვადო სუბორდინირებული სესხი

2016 წლის 29 დეკემბერს ჯგუფმა მიიღო 300,000 რუბლის უვადო სუბორდინირებული სესხი. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უვადო სუბორდინირებული სესხის საბალანსო ღირებულება იყო 13,481 ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერი: 12,900 ლარი). 2017 წლის განმავლობაში ბანკმა გადაიხადა 10 ლარის ოდენობის პროცენტი. უვადო სუბორდინირებულ სესხს ვადა არ აქვს განსაზღვრული და ჯგუფს აქვს მისი გამოსყიდვის საშუალება. კუპონის განაკვეთი შედგება რუსეთის ცენტრალური ბანკის ძირითად განაკვეთს + 2.5%-ისგან. ჯგუფს უპირობო უფლება აქვს, სურვილისამებრ გააუქმოს საპროცენტო გადახდები გადახდის თარიღამდე თარიღამდე სესხის გამცემისთვის შეტყობინების გაგზავნით.

(ათას ლარში)

18. კაპიტალი (გაგრძელება)**დივიდენდები**

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების განაწილება შეიძლება გამოცხადდეს ბანკის აქციონერებისთვის წმინდა მოგებიდან, რომელიც მოცემულია ბანკის მიერ სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ არაკონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. სებ-ი უნდა იყოს ინფორმირებული დივიდენდების გამოცხადების შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ კომერციული ბანკი არღვევს სებ-ის სარეგულაციო მოთხოვნებს, მას აქვს უფლება შეაჩეროს ან აკრძალოს დივიდენდების გაცემა.

2017 წლის 19 ივნისს ბანკის აქციონერთა ყოველწლიურმა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2016 წლის დივიდენდები 17,715 ლარის ოდენობით, ანუ 0.09 ლარი ერთ აქციაზე, სებ-ის მოთხოვნების თანახმად მომზადებული 2016 წლის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე. 2017 წელს აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდები 17,246 ლარს შეადგენდა.

19. პირობითი ვალდებულებები**საოპერაციო გარემო**

საქართველოს ეკონომიკა მცირე ზომის, ღია ეკონომიკაა და ამიტომ მგრძობიარე რეგიონული და გლობალური გამოწვევებისადმი. საქართველოს მთავარ სავაჭრო პარტნიორებში ექსპორტის ვარდნამ, ფულადი გადარიცხვების შემცირებასთან ერთად, განაპირობა შემოსავლისა და ქვეყნის შიდა მოთხოვნის კლება, რაც უარყოფითად აისახა სავალუტო კურსზე. ეკონომიკური ზრდის ტემპი რეგიონში ჯერ კიდევ დაბალია, რაზეც გავლენას ძირითადად გლობალური ეკონომიკური ვითარება ახდენს.

თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმებთან მიმართებაში, რაც ზოგადად პოზიტიურ გავლენას ახდენს საინვესტიციო კლიმატზე. მათ შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (2017 წლიდან ახალი საგადასახადო კოდექსისა და პროცესუალური კანონების ჩათვლით).

2017 წელს საქართველოს ეკონომიკამ განიცადა 4.4%-იანი ზრდა (2016 წ.: 2.2%), ხოლო ინფლაციის განაკვეთმა 6.7% შეადგინა.

იურიდიული

დროდადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ჯგუფის წინააღმდეგ ხდება სარჩელის აღძვრა. ანგარიშგების დღისთვის ჯგუფს მიღებული ჰქონდა რამდენიმე სასარჩელო მოთხოვნა. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაძლოა მოხდეს რესურსების გადინება, შესაბამისად წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამისათვის შესაბამისი რეზერვია გამოყოფილი. იხილეთ მე-13 შენიშვნა.

(ათას ლარში)

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

იურიდიული

31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები	61,672	81,197
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	47,136	68,409
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები	11,854	8,657
აკრედიტივები	1,705	1,565
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)	122,367	159,828
გამოკლებული – გაცემული აკრედიტივების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ნაღდი ფული, აუთვისებელი სესხი და გაცემული გარანტიები (მე-15 შენიშვნა)	(12,679)	(15,967)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	109,688	143,861
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
არაუგვიანეს 1 წლისა	1,274	1,250
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	4,171	4,246
5 წელზე გვიან	1,179	1,549
	6,624	7,045

20. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	10,132	8,657
საკომისიო გარანტიებიდან და კრედიტთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებებიდან	3,818	3,324
საკომისიო ნაღდი ფულით შესრულებული ოპერაციებიდან	2,174	2,015
სხვა	254	260
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	16,378	14,256
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	(7,518)	(6,301)
საკომისიო ნაღდი ფულით შესრულებული ოპერაციებიდან	(1,893)	(1,955)
საკომისიო გარანტიებიდან და კრედიტთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებებიდან	(306)	(824)
სხვა	(121)	(51)
საკომისიო ხარჯი	(9,838)	(9,131)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	6,540	5,125

21. სხვა შემოსავალი

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
სესხის პირობების დარღვევების შედეგად მიღებული ჯარიმები	5,041	6,615
დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის შედეგად მიღებული ჯარიმები	815	430
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	426	525
ინტეგრირებული მარკეტინგული კომუნიკაციის კამპანიაზე დანახარჯების ანაზღაურება	177	141
სხვა	109	56
სხვა შემოსავალი	6,568	7,767

(ათას ლარში)

22. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
ხელფასები	26,683	25,059
ბონუსები და პრემიები	11,051	11,692
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	<u>37,734</u>	<u>36,751</u>
იჯარა და ქირა	3,194	2,852
მარკეტინგი და რეკლამა	1,950	1,922
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	1,270	569
პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერა	1,261	1,545
ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურებისა და შეკეთების ხარჯი	1,090	911
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურება	1,173	650
კომუნალური ხარჯები	941	880
საოფისე მარაგები	906	961
საკომუნიკაციო მომსახურება	831	732
წარმომადგენლობითი ხარჯები	738	595
საოპერაციო გადასახადები	610	606
სამივლინებო ხარჯები	463	485
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	364	367
საბარათე ოპერაციებთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	315	200
დაზღვევა	156	169
დაცვა-უსაფრთხოება	105	99
საქველმოქმედო საქმიანობა	91	85
სხვა	248	732
სხვა საოპერაციო ხარჯები	<u>15,706</u>	<u>14,360</u>

23. რისკის მართვა

ჯგუფს მოეთხოვება იმ ფინანსური რისკების მართვა, რომელიც წარმოიშობა თავისი პოლიტიკის მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის პროცესში და არსებობს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგების მომზადების დროს. ეს რისკები მოიცავს საკრედიტო რისკს, ლიკვიდურობის რისკს და დაფინანსების მართვას, საბაზრო, წინასწარ დაფარვის და საოპერაციო რისკებს.

რისკები დამახასიათებელია ჯგუფის საქმიანობისთვის, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომქვანებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს ჯგუფის დირექტორი, მაგრამ რისკების მართვა და ზედამხედველობა ასევე ხორციელდება ჯგუფის დამოუკიდებელი ორგანოების მიერ.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)**დირექტორთა საბჭო**

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ჯგუფში რისკებთან დაკავშირებული მთელი პროცესის მონიტორინგზე. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტს აკისრია საერთო პასუხისმგებლობა, ჩამოაყალიბოს რისკების მართვის სტრატეგია და დანერგოს მასთან დაკავშირებული პრინციპები, წესები, პოლიტიკა და შეზღუდვები. კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და ამოწმებს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს.

რისკების მართვის დეპარტამენტი (რისკის დეპარტამენტი) პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული პროცედურების დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე რისკების კონტროლის პროცესის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის მიზნით. 2017 წლის ბოლოსთვის რისკის დეპარტამენტი შემდეგი განყოფილებებისგან შედგებოდა:

- ▶ კონსოლიდირებული რისკის ანალიზის განყოფილება;
- ▶ კორპორატიული საკრედიტო რისკის განყოფილება;
- ▶ საცალო საკრედიტო რისკის განყოფილება;
- ▶ საბაზრო და საოპერაციო რისკების განყოფილება;
- ▶ უზრუნველყოფის საგნის შეფასებისა და მონიტორინგის ჯგუფი;
- ▶ საკრედიტო გარიგებების მონიტორინგის ჯგუფი.

რისკის კონტროლის განყოფილება

რისკების კონტროლის დეპარტამენტმა ზედამხედველობა უნდა გაუწიოს ჯგუფის პროცედურების შესაბამისობას რისკების პრინციპებთან, პოლიტიკასთან და ლიმიტებთან. თითოეულ ბიზნეს ჯგუფს აქვს დეცენტრალიზებული სტრუქტურული ერთეული, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დამოუკიდებელ კონტროლზე, მათ შორის ლიმიტების დარღვევის რისკის მართვაზე და ახალი პროდუქციისა თუ ტრანზაქციის რისკების შეფასებაზე. აღნიშნული დეპარტამენტი ასევე უზრუნველყოფს რისკების სრულყოფილ ასახვას რისკის შეფასებისა და ანაგარიშების სისტემებში.

ხაზინა

ბანკის ხაზინა პასუხისმგებელია ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვაზე. ასევე, ხაზინის ძირითად მოვალეობას წარმოადგენს ჯგუფის დაფინანსებისა და ლიკვიდურობის რისკის მართვა.

შიდა აუდიტი

ჯგუფში რისკების მართვის პროცესებს ყოველწლიურად მეთვალყურეობს ჯგუფის შიდა აუდიტი, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და ჯგუფის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და შედეგებსა და რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ბანკი რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგს, რომელიც წარმოადგენს სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე პროგნოზირებულ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ჯგუფი განიხილავს ყველაზე პესიმისტური სცენარის შესაძლო შედეგებსაც, რაც შეიძლება განვითარდეს ისეთ უკიდურეს პირობებში, რომელთა დადგომაც ჩვეულებრივ ნაკლებად სავარაუდოა.

*(ათას ლარში)***23. რისკის მართვა (გაგრძელება)****რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა (გაგრძელება)**

სხვადასხვა ბიზნეს განყოფილებიდან მიღებული ინფორმაციის შემოწმება და დამუშავება ხდება იმისათვის, რომ მოხდეს რისკების აღმოჩენა, ანალიზი და კონტროლი ადრეულ სტადიაზე. ინფორმაცია მიეწოდება დირექტორთა საბჭოს, აქტივ-პასივებისა და რისკების მართვის კომიტეტსა და თითოეული ბიზნეს განყოფილების უფროსს. ანგარიში მოიცავს მთლიან საკრედიტო რისკს, საკრედიტო საპროგნოზო მაჩვენებლებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და რისკის სტრუქტურაში ცვლილებებს. ყოველთვიურად მზადდება დეტალური ანგარიში, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას დარგის, მომხმარებლის და გეოგრაფიული რისკების შესახებ. რისკების მართვის განყოფილება ყოველთვიურად აფასებს სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ადეკვატურობას.

ყოველდღიურად დირექტორთა საბჭოს და ჯგუფის სხვა შესაბამის თანამშრომლებს წარედგინება ინფორმაცია ლიკვიდურობის შესახებ.

რისკის შემცირება

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით ჯგუფი იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხ. ქვემოთ).

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა განიცადოს ზარალი, თუ მისი კლიენტები ან მონაწილე მხარეები ვერ შეძლებენ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებას. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუხდეს მათი სახელით გადახდა. ამ თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება შესაბამისი ხელშეკრულების პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი დგას სესხის გაცემისთვის დამახასიათებელი რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება, ურთიერთგაქვითვის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებით ამ რისკების შემცირების ეფექტამდე.

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი იმართება ჯგუფის შიდა საკრედიტო სარეიტინგო სისტემით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, იურიდიულ პირებზე (კორპორაციული, მცირე ბიზნესი) გაცემული, არავადაგადაცილებული კოლექტიურად შეფასებული სესხები დაყოფილია ქვემოთ წარმოდგენილ სამ ხარისხობრივ ჯგუფად:

- ▶ მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც აქვთ ლიკვიდურობის მაღალი დონე და შემოსავლისუნარიანობა. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა ასეთ შემთხვევაში დაბალია;
- ▶ სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს საშუალო დონის ლიკვიდურობით და შემოსავლისუნარიანობით. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა საშუალო დონისაა;
- ▶ ქვესტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებული მსესხებლების ლიკვიდურობა და შემოსავლიანობა დამაკმაყოფილებელია. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა ამ შემთხვევაში საშუალოზე მაღალია.

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფიზიკურ პირებზე გაცემული, არავადაგადაცლებული კოლექტიურად შეფასებული სესხები დაყოფილია ქვემოთ წარმოდგენილ სამ ხარისხობრივ ჯგუფად:

- ▶ მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც აქვთ კარგი საკრედიტო ისტორია და მყარი ფინანსური მდგომარეობა, დეპოზიტებით და ოქროთი უზრუნველყოფილ სესხებს;
- ▶ სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს კარგი/საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და მყარი/საშუალო ფინანსური მდგომარეობით;
- ▶ ქვესტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებულია სესხები საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და ფინანსური მდგომარეობით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მატარებელი აქტივების საკრედიტო ხარისხს:

შენიშვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული			ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული		სულ 2017 წ.
	მაღალი შეფასება 2017 წ.	სტანდარტული შეფასება 2017 წ.	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება 2017 წ.	სესხები 2017 წ.	სულ 2017 წ.	
ნაღდი ფული						
საკრედიტო ორგანიზაციებში	6	152,440	6,512	-	-	158,952
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	116,432	114,038	-	-	230,470
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	120,670	-	-	-	120,670
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8					
კორპორატიული სესხები		111,396	203,795	24,462	11,965	351,618
სესხები მცირე ბიზნესისთვის		201,677	-	4,813	1,677	208,167
სამომხმარებლო სესხები		332,178	26,444	13,144	9,691	381,457
ფიზიკური პირების ანაბრით უზრუნველყოფილი სესხები		9,234	-	-	-	9,234
		654,485	230,239	42,419	23,333	950,476
სხვა ფინანსური აქტივები	13	-	4,838	-	9	4,847
სულ		1,044,027	355,627	42,420	23,341	1,465,415

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	შენიშ- ვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			ვადაგადა- ცილებული ან ინდივი- დუალურად გაუფასუ- რებული	სულ 2016 წ.
		მაღალი შეფასება 2016 წ.	სტანდარტული შეფასება 2016 წ.	სტანდარ- ტულზე დაბალი შეფასება 2016 წ.	სესხები 2016	
ნაღდი ფული საკრედიტო ორგანიზაციებში	6	110,128	156,782	-	-	266,910
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	142,053	122	-	-	142,175
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	80,459	-	-	-	80,459
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8					
კორპორატიული სესხები		91,032	231,314	49,574	26,668	398,588
სესხები მცირე ბიზნესისთვის		195,516	-	4,044	2,664	202,224
სამომხმარებლო სესხები		284,111	25,063	8,499	9,667	327,340
ფიზიკური პირების ანაბრით უზრუნველყოფილი სესხები		5,612	-	-	-	5,612
		576,271	256,377	62,117	38,999	933,764
სხვა ფინანსური აქტივები	13	-	4,401	-	-	4,401
სულ		908,911	417,682	62,117	38,999	1,427,709

ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, აგრეთვე დამუშავებულ საბაზრო მონაცემებზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაქტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ჯგუფის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არაგაუფასურებული სესხები და ავანსები მოიცავს მხოლოდ იმ სესხებს და ავანსებს, რომლებიც ინდივიდუალურად უმნიშვნელოა. ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ვადაგადაცილებული სესხებისა და ავანსების ანალიზს ხანდაზმულობის მიხედვით:

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ხანდაზმულობის ანალიზი ვადაგადაცილებულ სესხებზე გარდა ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხებისა, ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის მიხედვით.

<i>2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>30 დღეზე ნაკლები</i>	<i>31-60 დღე</i>	<i>61-90 დღე</i>	<i>90 დღეზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
კორპორატიული სესხები	1,583	1,118	–	722	3,423
სამომხმარებლო სესხები	4,858	1,163	777	2,893	9,691
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	431	371	318	227	1,347
სულ	6,872	2,652	1,095	3,842	14,461

<i>2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>30 დღეზე ნაკლები</i>	<i>31-60 დღე</i>	<i>61-90 დღე</i>	<i>90 დღეზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
კორპორატიული სესხები	20,855	494	694	890	22,933
სამომხმარებლო სესხები	5,482	1,413	1,372	1,121	9,388
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	903	507	708	246	2,364
სულ	27,240	2,414	2,774	2,257	34,685

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სესხი მიიჩნევა ვადაგადაცილებულად, თუ ანგარიშგების დღისთვის მსესხებელს არ განუხორციელებია საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არცერთი გადახდა. ასეთ შემთხვევაში შესაბამისი საკრედიტო ხელშეკრულების თანახმად მსესხებლისგან მისაღები მთლიანი თანხა, დარიცხული პროცენტისა და საკომისიოს ჩათვლით, უნდა იქნას აღიარებული ვადაგადაცილებულად.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების გაუფასურება კოლექტიურად შეფასდა. საკრედიტო პორტფელის სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

რესტრუქტურირებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

ქვემოთ ცხრილში ასახულია ისეთი (რესტრუქტურირებული და რეფინანსირებული) ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კლასების მიხედვით, რომელთა პირობებიც გადაისინჯა:

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
კორპორატიული სესხები	6,896	3,920
სამომხმარებლო სესხები	12,245	9,338
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	4,948	4,622
სულ	24,089	17,880

*(ათას ლარში)***23. რისკის მართვა (გაგრძელება)****საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)***გაუფასურების შეფასება*

გაუფასურების ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში მაშინ ხდება, როდესაც იგი გამოწვეულია ერთი ან მეტი მოვლენით, რომელიც დადგა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მისაღებ მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასებაც შესაძლებელია. თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. ფინანსური აქტივის გაუფასურების დადგენისას ჯგუფი ითვალისწინებს ისეთ ძირითად ფაქტორებს, როგორცაა კონტრაპტენტების ფინანსური სირთულეები, კონტრაქტის თავდაპირველი პირობების დარღვევა, ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის დაგვიანება და შესაბამისი უზრუნველყოფის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) საიმედოობა.

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის ჯგუფი ადგენს შესაფერის რეზერვს. რეზერვის ოდენობის განსაზღვრა დამოკიდებულია კონტრაპტენტის ბიზნეს-გეგმის მდგრადობაზე, ფინანსური პრობლემის გამოსწორების შესაძლებლობებზე ფინანსური, დაგეგმილ მისაღებ თანხებსა და მოსალოდნელ დივიდენდებზე გაკოტრების შემთხვევაში, სხვა ხელმისაწვდომ ფინანსურ მხარდაჭერაზე, უზრუნველყოფის რეალიზებად ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დროულობაზე. გაუფასურების ზარალი ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, თუ გაუთვალისწინებელი გარემოებები არ მიიქცევა ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

რეზერვების კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება კლიენტებზე გაცემული იმ სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი (სამომხმარებლო და მცირე ბიზნესის კრედიტების ჩათვლით) ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, რომლებზედაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების რეზერვი ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მიხედვით, კლასიფიკაციის კატეგორიებში. ეს მახასიათებლები მნიშვნელოვანია ასეთი აქტივების ჯგუფების სამომავლო ფულადი ნაკადების გასაანგარიშებლად, რადგან მიანიშნებს დებიტორის უნარზე, გადაიხადოს დავალიანება სრულად შეფასებული აქტივების სახელშეკრულებო პირობების თანახმად.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადები განისაზღვრება ამ აქტივებთან დაკავშირებით ხელშეკრულების მიხედვით გაწერილი ფულადი ნაკადების საფუძველზე და აგრეთვე ხელმძღვანელობის მოცდილებაზე დაყრდნობით იმის შესახებ, თუ რამდენად მოხდება ამ თანხების ვადაგადაცილება წარსულში ზარალის დადგომის შემთხვევებიდან და ვადაგადაცილებული თანხების წარმატებით ამოღების პრაქტიკიდან გამომდინარე. წარსული პერიოდის საფუძველზე მიღებული შეფასება კორექტირდება ამჟამინდელ დაკვირვებად მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა წარსულ პერიოდებში, და არ იქნას გათვალისწინებული წარსულში არსებული გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს.

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2017				2016			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	153,722	31,952	25,968	211,642	106,358	19,530	190,448	316,336
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	116,302	130	114,038	230,470	141,921	132	122	142,175
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	924,791	2,678	23,007	950,476	922,465	6,192	5,107	933,764
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	120,724	-	-	120,724	80,513	-	-	80,513
სხვა ფინანსური აქტივები	3,084	472	1,291	4,847	4,265	-	136	4,401
	1,318,623	35,232	164,304	1,518,159	1,255,522	25,854	195,813	1,477,189

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	2017				2016			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
ვალდებულებები								
ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	26,760	-	86,133	112,893	25,247	-	260,928	286,175
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	737,940	35,737	122,080	895,757	693,206	31,470	106,598	831,274
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	28,431	104	9,658	38,193	24,646	1,237	5,807	31,690
სხვა ნასესხები სახსრები	47,071	12,377	203,537	262,985	37,486	22,196	79,340	139,022
სუბორდინირებული სესხი	-	-	37,362	37,362	-	-	37,759	37,759
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	14,475	442	38	14,955	17,509	-	236	17,745
	854,677	48,660	458,808	1,362,145	798,094	54,903	490,667	1,343,664
წმინდა აქტივები / (ვალდებულებები)	463,946	(13,428)	(294,504)	156,014	457,428	(29,049)	(294,854)	133,525
წმინდა ფინანსური ვალდებულებები	119,867	17	2,483	122,367	157,792	62	1,975	159,829

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია თითოეული ტიპის უზრუნველყოფის საგნის მიღებისა და შეფასების სახელმძღვანელო. ხელმძღვანელობა ამოწმებს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას და დამატებით უზრუნველყოფას მოითხოვს შესაბამისი ხელშეკრულების მიხედვით. ჯგუფის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვა რეგულირდება შესაბამისი პროცედურებით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად.

კრედიტის უზრუნველყოფის მისაღები ფორმების სია პერიოდულად გადაისინჯება. ჯგუფს კრედიტის უზრუნველყოფის თითოეული ფორმისთვის ჩამოყალიბებული აქვს მოთხოვნები. დაგირავებული ქონების ღირებულება განისაზღვრება საბაზრო ფასის საფუძველზე, ლიკვიდურობის მარჯის გათვალისწინებით.

უზრუნველყოფა გამოიყენება შეთავაზებული კრედიტის თანხის გასაზრდელად და არა კრედიტის დამტკიცების ერთადერთ მიზეზად. როდესაც ხდება უზრუნველყოფის საგნის მიღება, საჭიროა საკრედიტო განაცხადის ფორმაში ყველა დეტალის, მათ შორის უზრუნველყოფის ტიპის, ღირებულების და მისი გადამოწმების სიხშირის ასახვა. თუ შესაძლებელია, ბანკის წარმომადგენელმა უნდა შეამოწმოს უზრუნველყოფის საგნის ფიზიკური არსებობა.

ჯგუფი დაგირავებული ქონების სამართლიან ღირებულებას ხელახლა აფასებს უზრუნველყოფის თითოეული ფორმისთვის დადგენილი სიხშირით და, საჭიროების შემთხვევაში, მოითხოვს დამატებით გიაროს ან კრედიტის უზრუნველყოფის სხვა მისაღებ ფორმებს.

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ჯგუფის ხელმძღვანელობა, ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა, იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით, და ყოველდღიურ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ჯგუფი ფლობს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რომლის უზრუნველყოფითაც საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია სებ-იდან სახსრების მოზიდვა. ჯგუფი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტის მიხედვით, რომელიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრისათვის კოეფიციენტები შემდეგი მნიშვნელობებით აღირიცხებოდა:

	2017	2016
ლკ- საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა/ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)	40%	44%

2017 წელს საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური ზღვარი იყო 30% (2016 წ.: 30%).

2017 წლის 1 ექტემბრიდან სებ-მა დამატებით შემოიღო ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა საქართველოში მოქმედი კომერციული ბანკებისთვის. ამ მოთხოვნის თანახმად, ბანკებმა უნდა იქონიონ ლიკვიდური აქტივები, რომელთა გამოყენებასაც შეძლებენ თავიანთი ლიკვიდურობის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად მომდევნო 30 კალენდარული დღის განმავლობაში.

ბანკები ვალდებულები არიან, რომ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი შეინარჩუნონ მინიმუმ 100%-ის, 75%-ისა და 100%-ის დონეზე უცხოურ ვალუტაში, ეროვნულ ვალუტაში, და ჯაშში, შესაბამისად.

	2017
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უცხოურ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	158%
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი ეროვნულ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	84%
სულ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	113%

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღირიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ჯგუფი მოელოდა, რომ მენაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ჯგუფს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ჯგუფის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

არაწარმოებული ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხოვნამდე ან 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 6 თვემდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	27,342	856	774	42,629	45,800	117,401
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	565,850	60,013	91,692	123,097	67,796	908,448
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	693	2,270	7,659	14,297	18,310	43,229
სხვა ნასესხები სახსრები	50,124	5,592	9,142	2,905	227,012	294,775
სუბორდინირებული სესხი	772	–	755	1,535	41,098	44,160
სხვა ვალდებულებები	5,559	3,625	4,016	1,669	86	14,955
არაწარმოებული ვალდებულებების სახით გადასახდელი მთლიანი თანხა	650,340	72,356	114,038	186,132	400,102	1,422,968
დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი						
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დადებითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(139,661)	–	–	–	–	(139,661)
გადინება	138,188	–	–	–	–	138,188
დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი						
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების უარყოფითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(1,981)	–	–	–	–	(1,981)
გადინება	2,022	–	–	–	–	2,022

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

<i>არაწარმოებული ვალდებულებები</i> 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<i>მოთხოვნამდე</i> ან 1 თვემდე	<i>1 თვიდან 3</i> <i>თვემდე</i>	<i>3 თვიდან</i> <i>6 თვემდე</i>	<i>6 თვიდან</i> <i>1 წლამდე</i>	<i>1 წელზე</i> <i>მეტი</i>	<i>სულ</i>
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	175,786	913	7,725	983	110,038	295,445
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	545,355	79,015	48,638	110,713	59,574	843,295
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,673	4,276	9,197	6,207	11,687	34,040
სხვა ნასესხები სახსრები	41,543	17,580	13,249	12,605	61,218	146,195
სუბორდინირებული სესხი	757	–	740	1,505	44,397	47,399
სხვა ვალდებულებები	10,147	2,272	4,302	944	80	17,745
არაწარმოებული ვალდებულებების სახით გადასახდელი მთლიანი თანხა	776,261	104,056	83,851	132,957	286,994	1,384,119
დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი						
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დადებითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(566)	(2,795)	–	–	–	(3,361)
გადინება	559	2,660	–	–	–	3,219
დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი						
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების უარყოფითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(11,825)	(5,134)	–	–	–	(16,959)
გადინება	11,917	5,293	–	–	–	17,210

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	<i>მოთხოვნამდე</i> ან <i>1 თვემდე</i>	<i>1 თვიდან</i> <i>3 თვემდე</i>	<i>3 თვიდან</i> <i>6 თვემდე</i>	<i>6 თვიდან</i> <i>1 წლამდე</i>	<i>1 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
2017	26,128	15,147	22,752	26,632	31,708	122,367
2016	20,730	17,004	15,866	52,127	54,101	159,828

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს ჯგუფი შეინარჩუნებს ახლო მომავლის განმავლობაში, ხოლო თანხების განადგობის შემთხვევაში კი ჯგუფი მიიღებს წინასწარ შეტყობინებას ისე, რომ ჯგუფმა მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები.

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. უცხოური ვალუტის კონცენტრაციის გარდა, ჯგუფის წინაშე არ არსებობს რაიმე სახის მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

საბაზრო რისკი – სავაჭრო

დირექტორთა საბჭომ დააწესა მისაღები რისკის ლიმიტები. ჯგუფის საქმიანობა საბაზრო რისკის ფარგლებში შემოიფარგლება ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატებით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქებით, სადეპოზიტო სერტიფიკატების ოპერაციებით, აგრეთვე, ბანკთაშორისი სესხებითა და დეპოზიტებით, და საბირჟო ოპერაციებით. ჯგუფი არ ვაჭრობს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით.

საბაზრო რისკი – არასავაჭრო

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობას საპროცენტო განაკვეთის მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია.

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა მიუთითებს იმაზე, თუ რა ზეგავლენას ახდენს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე, იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ შემოსავლის მრუდი პარალელურად გადაადგილდება.

<u>ვალუტა</u>	<u>საბაზისო ერთეულების ზრდა 2017 წ.</u>	<u>დასაბეგრი მოგების მგრძობელობა 2017 წ.</u>
აშშ დოლარი	0.14%	(53)
აშშ დოლარი	(0.14%)	53
ლარი	0.24%	(3)
ლარი	(0.24%)	3

<u>ვალუტა</u>	<u>საბაზისო ერთეულების ზრდა 2016 წ.</u>	<u>დასაბეგრი მოგების მგრძობელობა 2016 წ.</u>
აშშ დოლარი	0.20%	(89)
აშშ დოლარი	(0.20%)	89
ლარი	1.25%	(47)
ლარი	(1.25%)	47

სავალუტო რისკი

ჯგუფს აქვს სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტებში და ბაზარზე სავალუტო განაკვეთების არასახარბილო მოძრაობა, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე. დირექტორთა საბჭოს სეზ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად.

(ათას ლარში)

23. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებშიც გამოხატულ არაკომერციულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ასევე მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე ჯგუფს 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი აქვს. ანალიზის დროს ფასდება ეროვნული კურსის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების ყველა დანარჩენი პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძობიარე ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე მომხდარი გავლენა არ განსხვავდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე გავლენისგან. ცხრილში მოცემული უარყოფითი თანხები ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, ხოლო დადებითი თანხები ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ვალუტა	სავალუტო კურსის პროცენტული ზრდა 2017 წ.		სავალუტო კურსის ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2017 წ.	
	პროცენტული ზრდა 2017 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2017 წ.	პროცენტული ზრდა 2016 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2016 წ.
აშშ დოლარი	13.5%	3,724	14%	4,206
ევრო	16%	75	17.5%	30
რუსული რუბლი	17%	(2,287)	30%	21

ვალუტა	სავალუტო კურსის პროცენტული შემცირება 2017 წ.		სავალუტო კურსის ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2017 წ.	
	პროცენტული შემცირება 2017 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2017 წ.	პროცენტული შემცირება 2016 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2016 წ.
აშშ დოლარი	9.5%	(2,620)	(7%)	(2,103)
ევრო	12%	(56)	(10.5%)	(18)
რუსული რუბლი	17%	2,287	(15%)	(11)

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ჯგუფის კლიენტები ან კონტრაქტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე, ან გვიან. მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკა საპროცენტო განაკვეთების შემცირების შემთხვევაში.

ეფექტი ერთი წლის დაუბეგრავ მოგებასა და კაპიტალზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდეგნაირად ჩამოყალიბდება:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2017	11,546
2016	12,689

*(ათას ლარში)***23. რისკის მართვა (გაგრძელება)****საოპერაციო რისკი**

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, შეღწევადობის, ავტორიზაციისა და გადასინჯვის პროცედურებს, თანამშრომლების სპეციალიზირებასა და შიდა აუდიტს.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფმა სადაზღვევო კომპანია „აი-სი ჯგუფისგან“ შეიძინა ბანკის კომპლექსური დაზღვევა და კომპიუტერული დანაშაულის დაზღვევა 2,592 ლარის ოდენობის სადაზღვევო პრემიით (2016 წ.: 2,647 ლარი). დაზღვევის მთლიანი თანხა სადაზღვევო კომპანია AIG Europe-მა გადააზღვია.

24. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფის დირექტორთა საბჭო განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულების სისტემატური შეფასების პოლიტიკას და პროცედურებს, მაგალითად, საინვესტიციო ქონებისა და შენობებისთვის.

ისეთ მნიშვნელოვან აქტივებს, როგორცაა საინვესტიციო ქონება და შენობები, გარე შემფასებლები აფასებენ. გარე შემფასებლების დაქირავების თაობაზე დირექტორთა საბჭო ყოველწლიურად იღებს გადაწყვეტილებას. შერჩევის კრიტერიუმებში შედის ბაზრის ცოდნა, რეპუტაცია, დამოუკიდებლობა და პროფესიული სტანდარტების დაცვა. დირექტორთა საბჭო, ბანკის ჯგუფის გარე შემფასებლებთან გამართული განხილვების შემდეგ გადაწყვეტს, თითოეულ შემთხვევაში შეფასების რომელი მეთოდები და მონაცემები გამოიყენოს.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის დირექტორთა საბჭო ანალიზებს იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებების ცვლილებას, რომელთა ხელახლა შეფასებაც აუცილებელია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკიდან გამომდინარე. ამ ანალიზისთვის დირექტორთა საბჭო ჯგუფის გარე შემფასებლებთან ერთად ამოწმებს ბოლო შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად მონაცემებს, რისთვისაც შეფასების გაანგარიშებაში გამოყენებულ ინფორმაციას უდარებს ხელშეკრულებებსა და სხვა შესაბამის დოკუმენტებს.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით.

(ათას ლარში)

24. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
გასაყიდად გამოჩნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	120,670	54	120,724
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	24,556	24,556
მიწა	-	-	3,349	3,349
საცხოვრებელი შენობა	-	-	11,548	11,548
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	9,659	9,659
სულ გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	25,251	25,251
მიწა	-	-	186	186
საოფისე შენობები	-	-	17,008	17,008
სერვის ცენტრები / წარმოების საშუალებები	-	-	8,057	8,057
წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	1,290	-	1,290
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	52,690	158,952	-	211,642
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	230,470	-	230,470
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	-	964,010	964,010
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	38	-	38
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	112,893	-	112,893
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	-	-	898,083	898,083
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	39,064	39,064
სხვა ნასესხები სახსრები	-	262,196	-	262,196
სუბორდინირებული სესხი	-	37,362	-	37,362
2016 წლის დეკემბრისთვის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
გასაყიდად გამოჩნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	80,459	54	80,513
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	20,336	20,336
მიწა	-	-	3,565	3,565
საცხოვრებელი შენობა	-	-	8,478	8,478
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	8,293	8,293
სულ გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	25,482	25,482
მიწა	-	-	186	186
საოფისე შენობები	-	-	17,063	17,063
სერვისცენტრები / წარმოების საშუალებები	-	-	8,233	8,233
წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	142	-	142
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	49,426	266,910	-	316,336
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	142,175	-	142,175
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	944,233	944,233
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	251	-	251
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	286,175	-	286,175
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	-	-	833,861	833,861
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	32,321	32,321
სხვა ნასესხები სახსრები	-	137,197	-	137,197
სუბორდინირებული სესხი	-	37,759	-	37,759

(ათას ლარში)

24. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბრით დასრულებული 2017 და 2016 წლების განმავლობაში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებების შედარება, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით. ცხრილი არ მოიცავს ისეთ მუხლებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მის საბალანსო ღირებულებასთან, როგორცაა ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (3 თვემდე ვადის ან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე) ინსტრუმენტები.

	საბალანსო ღირებულება 2017 წ.	სამარ- თლიანი ღირებულება 2017 წ.	აუღია- რებელი შემოსულობა/ (ზარალი) 2017 წ.	საბალანსო ღირებულება 2016 წ.	სამარ- თლიანი ღირებულება 2016 წ.	აუღია- რებელი შემოსულობა/ (ზარალი) 2016 წ.
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	230,470	230,470	-	142,175	142,175	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	950,476	964,010	13,534	933,764	944,233	10,469
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	112,893	112,893	-	286,175	286,175	-
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	895,757	898,083	(2,326)	831,274	833,861	(2,587)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	38,193	39,064	(871)	31,690	32,321	(631)
სხვა ნასესხები სახსრები	262,985	262,196	789	139,022	137,197	1,825
სუბორდინირებული სესხი	37,362	37,362	-	37,759	37,759	-
არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			11,126			9,076

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით ან აქვს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთი (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

*(ათას ლარში)***24. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)****სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)***ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები*

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის.

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც უკვე აღრიცხულია ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

გასაყიდი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია შეფასების მეთოდის გამოყენებით. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია ისეთი მეთოდების გამოყენებით, რომლებიც ეყრდნობა ბაზარზე დაკვირვებად მონაცემებს, ზოგ შემთხვევაში კი როგორც დაკვირვებად, ისე არადაკვირვებად მონაცემებს. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს დაფინანსებული კომპანიის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, სადაც ოპერირებს დაფინანსებული კომპანია.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სავალუტო კონტრაქტებს. შეფასებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელებს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

ძირითადი საშუალებები (მიწა და შენობა-ნაგებობები) და საინვესტიციო ქონება

ქონების საბაზრო ფასი განისაზღვრება აქტიური ბაზრის მონაცემებზე დაყრდნობით. საბაზრო მიდგომა გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, შემოსავლების მიდგომა გამოიყენება მიღებული შეფასებების დასადასტურებლად, ხოლო დანახარჯების მეთოდი გამოიყენება ქონების ღირებულების განსაზღვრად მაშინ, როდესაც არ არსებობს მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სივრცულ მონაკვეთში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებისთვის:

(ათას ლარში)

24. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	თანხა	მნიშვნელოვანი არასაზორო ამოსავალი მონაცემები		დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მონაცემების მგრძობელობა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
		შეფასების მეთოდები	კვ.მ.-ის ფასი	ლარი	მეტრი	მეტრი	ლარი
საინვესტიციო ქონება	24,556						
მიწა	3,349	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.21-367.5 (42.41) ლარი	კვადრატული მეტრი	61-2,500 (382)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 343 ლარით
საცხოვრებელი შენობა	11,548	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.6-3,675 (676.89) ლარი	კვადრატული მეტრი	23-5,400 (194)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 1,227 ლარით
არასაცხოვრებელი შენობა	9,659						
	9,659	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	6.02-210,000 (1,711.13) ლარი	კვადრატული მეტრი	4-2,000 (156)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 995 ლარით
გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	25,251						
მიწა	186	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.21-367.5 (42.41) ქართული ლარი	კვადრატული მეტრი	61-2,500 (382)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 19 ლარით
საოფისე შენობები	17,008	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	2,380-2,666 (2,475.2) ლარი	კვადრატული მეტრი	2,000-2,500 (2,333)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 1,651 ლარით
სერვის ცენტრები / წარმოების საშუალებები	8,057						
	7,894	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	216-11,965 (2,822.92) ლარი	კვადრატული მეტრი	61-1,100 (196)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 410 ლარით
	163		კაპ.კოეფიც.	13.25%	კვადრატული მეტრი		კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 12 ლარით

(ათას ლარში)

24. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

	თანხა	შეფასების მეთოდები	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემები		სხვა დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)		მონაცემების მგრძობელობა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
			არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მნიშვნელოვანი დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	სხვა დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	
საინვესტიციო ქონება	20,336						
მიწა	3,565	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.18-260.69 (40.08) ლარი	კვადრატულ ი მეტრი	79-22,939 (3,238)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 350 ლარით
საცხოვრებელი შენობა	8,478	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	12-2,520.2 (545.14) ლარი	კვადრატულ ი მეტრი	21-746 (146)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 851 ლარით
არასაცხოვრებელი შენობა	8,293						
	7,683	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	3.4-2,520.2 (906.27) ლარი	კვადრატულ ი მეტრი	8-16,472 (332)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 720 ლარით
	610	შემოსავლის მიდგომა	კაპ.კოეფიც.	14.5%			კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 54 ლარით
გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	25,482						
მიწა	186	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.18-260.69 (40.08) ლარი	კვადრატულ ი მეტრი	79-22,939 (3,238)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 19 ლარით
საოფისე შენობები	17,063	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	2,380-2,666 (2,475.2) ლარი	კვადრატულ ი მეტრი	2,000-2,500 (2,333)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 1,656 ლარით
სერვის ცენტრები / წარმოების საშუალებები	8,233						
	8,066	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	216-11,965 (2,822.92) ლარი	კვადრატულ ი მეტრი	61-1,100 (196)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 420 ლარით
	167		კაპ.კოეფიც.	13.25%	კვადრატულ ი მეტრი		კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 12 ლარით

(ათას ლარში)

25. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივები და ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ დაფარვამდე დარჩენილი ვადის მიხედვით. ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებები იხილეთ 23-ე შენიშვნაში.

განსვლების ანალიზის წარდგენისა და ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკის მართვის შემდეგი ძირითადი პრინციპები ეფუძნება სებ-ის მეთოდების ერთობლიობასა და ბანკის პრაქტიკას:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოადგენს მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს და კლასიფიცირებულია როგორც „მოთხოვნამდე, 1 თვემდე ან ნაკლები“;
- ▶ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების მიმართ (გარდა ნოსტრო ანგარიშზე განთავსებული შეზღუდული წვდომის თანხისა, რომელიც ვადიანობის ანალიზში წარმოდგენილია თანხების შემოდინების მოსალოდნელი დროის მიხედვით), სხვა აქტივები, ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების წინაშე, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა ნასესხები სახსრები, სუბორდინირებული ვალი და სხვა ვალდებულებები წარმოდგენილია განსვლების ანალიზის ცხრილში, ხელშეკრულებების მიხედვით დარჩენილი ვადების მიხედვით;
- ▶ კლიენტთა დეპოზიტების დივერსიფიცირება დეპოზიტორთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით და ჯგუფის გამოცდილება მიუთითებს, რომ აღნიშნული ანგარიშები და დეპოზიტები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს, აქედან გამომდინარე ისინი განთავსებულია განსვლების ანალიზის ცხრილში მითითებული სახსრების გადინების სავარაუდო დროის მიხედვით ჯგუფის მიერ წინა პერიოდების დროს დაგროვილი სტატისტიკური მონაცემისა და მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების „სტაბილურ ნაწილთან“ დაკავშირებით ვარაუდის საფუძველზე.

(ათას ლარში)

25. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2017							სულ
	მოთხოვ- ნამდე ან 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 6 თვემდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	ვადაგადა- ცილებული	გაურკვე- ველი ვადის	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	211,642	-	-	-	-	-	-	211,642
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	23,894	11,982	20,267	152,004	22,323	-	-	230,470
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	38,062	67,819	112,797	165,443	554,625	11,730	-	950,476
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - გასაყიდად გამიზნული სხვა ფინანსური აქტივები	21,895	29,136	17,947	35,193	16,499	-	54	120,724
	4,695	2	-	149	1	-	-	4,847
სულ	300,188	108,939	151,011	352,789	593,448	11,730	54	1,518,159
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	27,240	393	-	41,193	44,067	-	-	112,893
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	170,274	80,160	96,686	120,798	427,839	-	-	895,757
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	438	2,262	7,495	13,850	14,148	-	-	38,193
სხვა ნასესხები სახსრები	47,165	2,953	1,394	3,247	208,226	-	-	262,985
სუბორდინირებულ ი სესხი	576	-	-	-	36,786	-	-	37,362
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,647	3,625	4,016	1,581	86	-	-	14,955
სულ	251,340	89,393	109,591	180,669	731,152	-	-	1,362,145
წმინდა	48,848	19,546	41,420	172,120	(137,704)	11,730	54	156,014
კუმულაციური ვადიანობის გეზი	48,848	68,394	109,814	281,934	144,230	155,960	156,014	-

(ათას ლარში)

25. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2016							სულ
	მოთხოვ- ნადან 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 6 თვემდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	ვადაგადა- ცილებული	გაურკვე- ველი ვადის	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	316,336	-	-	-	-	-	-	316,336
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	42,446	9,769	22,268	22,545	45,147	-	-	142,175
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	43,109	103,487	95,044	153,966	532,425	5,733	-	933,764
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - გასაყიდად გამიზნული სხვა ფინანსური აქტივები	37,958	19,686	7,357	9,131	6,327	-	54	80,513
	3,859	315	-	131	96	-	-	4,401
სულ	443,708	133,257	124,669	185,773	583,995	5,733	54	1,477,189
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	174,844	10	6,772	-	104,549	-	-	286,175
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	209,003	82,680	48,408	107,035	384,148	-	-	831,274
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,666	4,239	9,023	5,966	9,796	-	-	31,690
სხვა ნასესხები სახსრები	41,491	17,115	12,561	11,424	56,431	-	-	139,022
სუბორდინირებულ ი სესხი	563	-	-	-	37,196	-	-	37,759
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	10,147	2,272	4,302	944	80	-	-	17,745
სულ	438,714	106,316	81,066	125,369	592,200	-	-	1,343,665
წმინდა	4,994	26,941	43,603	60,404	(8,205)	5,733	54	133,524
კუმულაციური ვადიანობის გეპი	4,994	31,935	75,538	135,942	127,737	133,470	133,524	-

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან მიღებულმა დაფინანსებამ 326,733 ლარი შეადგინა (2016 წ.: 378,022 ლარი). ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს ჯგუფი შეინარჩუნებს ახლო მომავალში, ხოლო თანხების განაღდების შემთხვევაში კი ბანკი მიიღებს წინასწარ შეტყობინებას ისე, რომ მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა. იხილეთ 26-ე შენიშვნა.

გრძელვადიანი სესხები ძირითადად არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში. თუმცა საქართველოს ბაზარზე ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან.

(ათას ლარში)

26. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა შორის განხორციელებული გარიგებების მიმდინარე ბალანსი შემდეგნაირია:

	2017			2016		
	მშობელი ბანკი	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	მშობელი ბანკი	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18,800	234	-	33,668	167,722	-
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		114,006				
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, მთლიანი	-	-	476	-	-	149
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	-	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	-	-	476	-	-	149
სხვა აქტივები	1,271	-	-	135	-	-
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	85,834	139	-	260,923	4	-
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	-	10,053	8,250	-	19,488	4,253
გამომწვევებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	(147)	-	-	2,903
სხვა ნასესხები სახსრები	203,537	-	-	79,340	-	-
სუბორდინირებული სესხი	37,362	-	-	37,759	-	-
სხვა ვალდებულებები	42	-	3,897	269	-	4,191
გაცემული გარანტიები	-	28	58	-	28	88

საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ – ისეთი საწარმოებია, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად, ერთი ან რამდენიმე შუამავლით იმართებიან ან კონტროლდებიან ან ბანკთან ერთად იმყოფებიან საერთო კონტროლ ქვეშ (მათ შორის შვილობილი და მასთან დაკავშირებული კომპანიები და ჰოლდინგური კომპანიები). წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში საერთო კონტროლ ქვეშ მყოფი იურიდიული პირები მოიცავს იურიდიულ პირებს, რომლებიც არიან ვითიბი ჯგუფის წევრები და აგრეთვე სხვა იურიდიულ პირებს, რომლებიც კონტროლდებიან რუსეთის ფედერაციის მიერ.

2005 წლის 25 ოქტომბერს ჯგუფმა მშობელ ბანკთან დადო სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება 12,000 ათასი აშშ დოლარის გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა ლიბორის ინდექსს +6%-ით, პროცენტის გადახდები წარმოებს კვარტალურად. სესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2019 წლის 26 ოქტომბრამდე. 2014 წლის 13 ოქტომბერს ჯგუფმა მშობელ ბანკთან დადო ხელშეკრულება 126,400 რუსული რუბლის საერთო ღირებულების სუბორდინირებული სესხის გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა 11%-ით, პროცენტის გადახდები წარმოებს კვარტალურად. სესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2021 წლის 13 ოქტომბრამდე. ჯგუფის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, ამ სესხების დაფარვა მოხდება მხოლოდ ჯგუფის ძირითადი კრედიტორების წინაშე არსებული ვალდებულებების დაფარვის შემდეგ.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ სხვა დავალიანება მოიცავს დარიცხულ ბონუსებს 3.755 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 4,058 ლარი) და სამწვეულებო ანაზღაურებას 142 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 133 ლარი).

(ათას ლარში)

26. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი ქვემოთ ცხრილშია წარმოდგენილი:

	2017			2016		
	მშობელი ბანკი	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	მშობელი ბანკი	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა
საპროცენტო შემოსავალი	13	2,157	1,449	7	1,041	25
საპროცენტო ხარჯი	(13,127)	(544)	(288)	(8,961)	(956)	(258)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	-	34	5	-	39	3
საკომისიო ხარჯი	(186)	(67)	-	(137)	(20)	-
წმინდა შემოსულობა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებიდან	7,220	610	11	355	439	13
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(11)	(42)	-	-	(33)	-

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასებს, ბონუსებს და სხვა კომპენსაციებს ჯამში 7,173 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 7,571 ლარი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა შედგებოდა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 5 და დირექტორთა საბჭოს 6 წევრისგან (2016 წ.: სამეთვალყურეო საბჭოს 5 წევრი და დირექტორთა საბჭოს 6 წევრი)

2017 და 2016 წლებში ჯგუფს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან მნიშვნელოვანი ოპერაციები არ ჰქონია.

27. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხები	ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები, სულ
საბალანსო ღირებულება 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის	114,735	33,329	148,064
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	280,457		280,457
გამოსყიდვა	(271,087)		(271,087)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	15,126	4,321	19,447
არაფულადი ოპერაციები	(82)		(82)
სხვა	(127)	109	(18)
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	139,022	37,759	176,780
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	1,615,546		1,615,546
გამოსყიდვა	(1,501,531)		(1,501,531)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	9,159	(410)	8,750
არაფულადი ოპერაციები	10		10
სხვა	779	13	792
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	262,985	37,362	300,347

მუხლი სახელწოდებით „სხვა“ შეიცავს უვადო სუბორდინირებულ სესხზე, სხვა ნასესხებ სახსრებზე და სუბორდინირებულ სესხებზე დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტის ეფექტს.

(ათას ლარში)

28. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ბანკის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით ბანკმა შესაძლებელია უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საზედამხედველო კაპიტალი შედგება პირველადი კაპიტალისაგან, რომელიც, შედგება აქციებისაგან, სარეზერვო ფონდისა და გაუნაწილებელი მოგებისაგან გარდა მიმდინარე წლის მოგების/ზარალი, მინუს ბანკის საწესდებო კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გადატანილი თანხა და არამატერიალური აქტივები. საზედამხედველო კაპიტალის მეორე კომპონენტი მეორადი კაპიტალია, სადაც შედის მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი, საერთო რეზერვები (არაუმეტეს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ისა) და სუბორდინირებული გრძელვადიანი სესხი.

2017 წლის 31 დეკემბრამდე სებ-ი ითხოვდა, რომ ბანკებს შეენარჩუნებინათ საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 9.6%-ის ოდენობით (2016 წ.: 10.8%), რაც გამოითვლება სებ-ის დირექტივების საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის სავალდებულო კოეფიციენტი 13.33% (2016 წ.: 11.69%) იყო. სებ-ი ბანკებს ასევე ავალდებულებდა, რომ ჰქონოდათ პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 6.4%-ის ოდენობით (2016 წ.: 7.2%), რაც გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის დირექტივების საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის სავალდებულო კოეფიციენტი 9.15% იყო (2016 წ.: 7.64%).

2014 წლის 30 ივნისიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასებისას ყველა ბანკმა უნდა დააკმაყოფილოს ბაზელ 2-ის რეგულაციები. 2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, ბანკები ვალდებული არიან, რომ შეინარჩუნონ 12.47%-იანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი, 8.10%-იანი ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი და 9.98%-იანი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი (2016 წლის დეკემბერი: საზედამხედველო კაპიტალი 10.5%-იანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი, 7.00%-იანი ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი და 8.50%-იანი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი.)

(ათას ლარში)

28. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

ბანკი აკმაყოფილებდა კაპიტალის ადეკვატურობის ამ კოეფიციენტებს 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	160,969	137,666
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	13,481	12,900
პირველადი კაპიტალი	174,450	150,566
მეორადი კაპიტალი	23,698	34,822
სულ საზედაშედეგო კაპიტალი კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისათვის	198,148	185,388
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,315,638	1,703,103
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	12.24%	8.08%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	13.26%	8.84%
მეორადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	15.06%	10.89%